DEMOPHILI DEMOCRATIS ET SECVNDI

VETERVM PHILOSOPHORVM SENTENTIÆ MORALES

NVNC PRIMVM EDITAE

A LVCA HOLSTENIO.

Domus S. Pantaleonis Schol: Piar.

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

R O M A E
EXCVDEBAT MASCARDVS
CIƆ IƆC XXXVIII.

SVPERIORVM PERMISSV.

à Frat. de Rubeis

Digitized by Google

Digitized by Google

ILLVSTRISS. ET EXCELLENTISS.

ROMANAE IVVENTVTIS PRINCIPIBVS

CAROLO ET MAPHÆO

FRATRIBVS BARBERINIS

LVCAS HOLSTENIVS S.

BIBLIOTECA NAZ. VITTORIO EMANUELE ROMA

ANTIQVITATIS reuerentia, quam neſcio an genius meus an aliorum perſuaſio rudi adhuc & tenello animo impreſſerat, non ſolum id effecit, vt in omni ſtudiorum genere veteres ſapientiæ magiſtros recentioribus præferrem, & in ſcriptis eorum, quæ publice extant, euoluendis operam tempusq; collocarem: ſed etiam vt nonnulla

Digitized by Google

vulgo neglecta atque ignorata in bibliothecarum pulvere conquirerem, quibus ſcientiarum & ſapientiæ fundum inſtructiorem reddi poſſe exiſtimabam. Qua in re idem mihi, quod pingendi fingendique artem profeſſis, vſuveniſſe ſentio; qui pulcherrima antiquorum opera, ad noſtram vſque ætatem conſeruata, non ſolum inſpiciunt ſtudioſe, atque imitando exprimunt; ſed ex veterum inſuper ædificiorum ruinis nouas ſubinde ſtatuas & ſigna eruunt, iiſque pergulas & officinas exornant. Meos autem hac in re conatus for-

te

te res ipſa teſtabitur, vbi quæ hactenus ſub Emin.mi Cardinalis Barberini Patrui veſtri munificentiſſimo patrocinio elaboraui, in lucem vſumq; publicum proferentur. Interim dum maiora molior, exiguum hunc ſententiarum libellum Vobis offero: quem ſi neque grauiſſimorum præceptorum pondus, neque natiuus ille & rotundus Græci ſermonis lepor, nec mea qualiſcunque in vertendo & expoliendo opera, ſaltem officij erga Vos opportunitas commendabit. Ea enim ætate nunc eſtis, quæ & politioribus literis

Digitized by Google

excoli ad humanitatem, & præceptis ſeuerioribus ad virtutem informari incipit: dum animus præuio quodam ſucco ad Sapientiæ purpuram tenaciſſime combibendam preparatur. Quam in rem quid commodius hiſce veterum de virtute atque optima vitæ ratione ſententijs a me adferri potuit? Sunt enim & prudenter atque acute a ſapientiſſimis viris excogitatæ, & verbis elegantiſſimis ac concinno orationis ambitu ita comprehenſæ, vt facile ſubeant animum, & ſine ſupercilio pariter atq; adulatione quid rectum

pul-

pulchrumque oſtendant; quid ſequendum, quid fugiendum moneant. Vobis autem iure merito quidquid hoc libelli eſt debetur, domi veſtræ & in veſtra bibliotheca natum. Veſtram dico, quam patruus magnus, Pontifex ſanctitate & doctrina maximus, Vobis atque vniuerſæ familiæ Barberinæ virtutis & ſapientiæ officinam inſtruxit; & Franciſcus Cardinalis patruus veſtri amantiſſimus ita locupletauit, vt pleraſque celebriores orbis bibliothecas ſuperet, paucis cedat. Cæterum ſi quis id mihi vitio vertendum

duxerit, quod Vobis circa prima Latini ſermonis rudimenta nunc occupatis Græca hæc præfeſtinc ingeram, huic ego clypeum Mineruæ, hoc eſt, vtriuſque Patrui auctoritatem obtendo. qui cum ſupremę dignitatis apicem a Græcis literis non exiguum ſplendorem mutuari exiſtiment, non ſolum ipſi eas amant coluntque impenſiſſime; ſed & Vos iam inde a teneris iiſdem imbui ſerio cupiunt. ea ſcilicet ſpe, vt virtutis flore, quem generoſa indoles veſtra promittere cæpit, aſſiduo ſtudio in ſolidum fructum adole-

ſcen-

ſcente; ſapientiæ gloriam Barberinæ domui ab aliquot ſeculis hæreditariam porro propagetis. Romæ. Non. Decembr. CIƆ IƆC XXXIIX.

BENEVOLE LECTOR,

PAUCIS te in limine de opuſculis hiſce quæ nunc euulgantur monendum duxi. Demophilus Pythagoricarum ſententiarum collector quis aut cuias fuerit, quave ætate vixerit iuxta cum ignariſſimis ignoro. neque enim hoc nomine apud veteres ullum ſcriptorem laudatum memini, præter unum mathematicum, cuius neſcio quæ ſcholia Porphyrianæ in tetrabiblum Ptolemæi introductioni inſerta leguntur. nam alterum CP. Epiſcopum, ob ſolam dogmatis impie-

pietatem a Suida commemoratum, pro indicto habuerim. Priori illi ſi quis hanc collectionem tribuere velit, non repugnauerim: cum non pauci ex poſterioribus Pythagoreis & Platonicis, ut cæteras curioſas artes, ita apoteleſmaticam ſtudioſe fuerint ſcrutati. Ipſe autem libellus bipertitus eſt. cuius prior pars ſententias ex ſimilitudine ductas, hoc eſt, γνωμικὰ ὁμοιώματα, ut Iamblichus l.2. c.2. vocat; altera gnomas, ſeu ſententias meras continet: quarum quot genera & quis uſus apud Pythagoreos fuerit, cum ex eodem Iamblicho l.1. c.18. & 22. cognoueris, id perſuaſiſſimum, puto, habebis, vera & γνήσια hæc eſſe Italicæ ſcholæ apophthegmata. Democratis vero ætatem, patriam, & ſectam vetuſtiſſimus Ionici ſermonis character oſtendit. Eius dicta & ſententias nonnullas Stobæus & Antonius proferunt; apud quos ſæpius cum Demo-

 crito

crito librariorum imperitia confunditur: quorum error in tanta rerum antiquarum ignoratione haud facile emendari poteſt. Plutarchus quoque in politicis præceptis Democratis cuiuſdam meminit, qui in Athenienſi republica verſabatur circa olymp. cx. neque ab hoc fortaſſe diuerſus eſt ille, quem ab Epicuro ob libros tranſcriptos exagitatum in libello contra Epicurum idem Plutarchus refert. De Secundo omnia nobis certiora faciunt Philoſtratus, Suidas, & ſequioris æui ſcriptor Vincentius Belloacenſis meliores hac in re auctores ſecutus. Suidas autem plane abſurdo & puerili errore Athenienſem hunc ſophiſtam cum C. Plinio Secundo clariſſimo ſcriptore Romano confundit. eum porro errorem alio haud leuiori oſcitãtes librarij cumularunt, dum pro Herode nobili item ſophiſta nobis ſubſtituerunt Herodotum. atque vt Suidam

ex

ex Philoſtrato emendare in promtu eſt, ita viciſſim apud hunc ex Suida Secundi cognomen reſtitueudum, & pro ἐπίθυρος, ἐπίουρος *legendum exiſtimo. ea enim vox clauum ligneum ſeu paxillum ſignificans fabri filio haud male ioculari appellatione tribui videtur. Addam & hoc, breuem illam & argutam Secundi declamatiunculam male acceptam a Philoſtrati interprete, ita diſtingui vertique debere, vt a nobis editur. Ex ea liquido apparet gnomas haſce, vel potius ænigmata, verum & genuinum Sophiſtæ illius arguti &* βραχυλόγου *fœtum eſſe: de quo poſt Antonij & Vincentij teſtimonia dubitare non licet. Ineptiſſimam vero narrationem, quam adtexit Vincentius de pertinaci ſilentio, quod Secundus ſibi indixerat, cum nugacis & inficeti ſeculi genium redoleat, huic opuſculo inſerere religio mihi fuit. poteſt enim vel apud ipſum,*

vel

vel apud G. Barthium legi, qui ex vetuſtis membranis in magnum Aduerſariorum opus lib. xv. c.xvij. retulit. Tandem ſi & hoc ſcire aues, Demophilum Vaticanæ, Democratem Barberinæ, Secundum Regiæ Pariſienſi bibliothecæ debes.

DE-

Digitized by Google

DEMOPHILI

SIMILITVDINES

PYTHAGORICAE.

Digitized by Google

ΔΗΜΟΦΙΛΟΥ

ΕΚ ΤΩΝ ΠΥΘΑΓΟΡΕΙΩΝ

Ὅμοια, ἢ Βίου θεραπεία.

Ἔοικεν ἡ κολακεία γραπτῇ πανοπλίᾳ· διὸ τέρψιν μὲν ἔχει, χρείαν δὲ οὐδεμίαν παρέχεται.

Ἡ παιδεία ὁμοία ἐστὶ χρυσῷ στεφάνῳ· καὶ γὰρ τιμὴν ἔχει καὶ τὸ λυσιτελές.

Οἱ ἐλαφροὶ τῶν ἀνθρώπων, καθάπερ τὰ κενὰ τῶν ἀγγείων, εὐβάστακτοι τοῖς ὠταρίοις εἰσίν.

Ὁ βίος ὥσπερ ὄργανον ἀνέσει καὶ ἐπιτάσει ἁρμοζόμενος ἡδίων γίνεται.

Ὁ λόγος ὥσπερ πλάστης ἀγαθὸς καλὸν τῇ ψυχῇ περιτίθησι σχῆμα.

Ὁ τῶν

Digitized by Google

DEMOPHILI

SIMILITVDINES,

ſeu Vitæ curatio ex Pythagoreis.

ADVLATIO pictæ armaturæ ſimilis eſt; ideoque oble-ctamentum quidem adfert, ſed vſum nullum præbet.

Eruditio ſimilis eſt coronæ aureæ, quæ honoré ſimul cum precio coniunctum habet.

Homines vani & leues, quéadmodum vaſa inania, facilime auribus præhenſi ducuntur.

Vita muſici inſtrumenti inſtar remiſſione & intentione temperata ſuauior redditur.

Ratio adinſtar boni fictoris egregiam figuram animo inducit.

Mens

Ὁ τῶν σοφῶν νοῦς, ὥσπερ χρυσὸς, βάρος ἔχει μέγιστον.

Τῆς ἀλαζονείας, καθάπερ τῶν κεχρυσωμένων ὅπλων, οὐχ ὅμοιά ἐστι τὰ ἐντὸς τοῖς ἐκτός.

Μύρῳ τὴν αὐτὴν δύναμιν ἔχει ὁ λόγος· κάμνοντας γὰρ ἡμᾶς ὠφελεῖ, καλῶς δὲ πράσσοντας εὐφραίνει.

Φαύλους ἄνδρας, καθάπερ κυνὸς κακοῦ, μᾶλλον δεῖ τὴν σιγὴν ἢ τὴν φωνὴν εὐλαβεῖσθαι.

Οὔτε τῇ γαμετῇ πρέπον τὴν ἑταίραν, οὔτε τῇ φιλίᾳ τὴν κολακείαν περιτιμεῖσθαι.

Οἱ ἀδολέσχαι, ὥσπερ αἱ χελιδόνες, τῷ συνεχεῖ τῆς λαλιᾶς τὴν ἡδονὴν τῆς ὁμιλίας ἀποβάλλουσιν.

Τοὺς μὲν κακοὺς ἀσεβήσαντας, τοὺς δ' ἀνοήτους καὶ θρασεῖς γνεάσαντας, αἱ τῶν ἁμαρτημάτων συνδιώκουσιν ἐριννύες.

Τὸν πεπαιδευμένον ὥσπερ ἐκ συμποσίου τοῦ βίου εὐσχημονοῦντα δεῖ ἀναλύειν.

Mens ſapientum adinſtar auri ponderis quamplurimũ habet.

Iactantiæ, perinde vt armorum deauratorũ, interna externis haudquaquam reſpondent.

Eadẽ orationis virtus atq; vnguenti: nã & male affectos nos iuuat, & bene habẽtes oblectat.

Hominis improbi, haud ſecus ac mali canis, ſilentium magis quam vox cauenda.

Neque vxori amica, neque amicitiæ adulatio præferenda.

Homines garruli hirundinum inſtar continua loquacitate cõuerſationis voluptatẽ perdunt.

Homines malos in impietatem prolapſos, dementes vero & proteruos ſenectute prouectos peccatorũ furię exagitant.

Sapienti ex vita, veluti ex conuiuio, modeſte diſcedendum.

Naui

Λιμὴν μὲν πλοίῳ ὅρμος, βίῳ δὲ φιλία.

Πικρὸς ἐπιτίμησις ἡδὺ φάρμακον· πλεῖον γὰρ ἔχει τὸ ὠφέλιμον τοῦ δάκνοντος.

Τὸν σπουδαῖον ἄνδρα, καθάπερ παλαιστὴν ἀγαθὸν, δεῖ πρὸς τὴν ἀνταγωνιζομένην τύχην τὰ βάρη μεταφέρειν.

Ἡ αὐτάρκεια, καθάπερ ὁδὸς βραχεῖα καὶ ἐπιτερπὴς, χάριν μὲν ἔχει μεγάλην, κόπον δὲ μικρόν.

Οἱ μὲν ταχεῖς ἵπποι τοῖς χαλινοῖς, οἱ δ' ὀξεῖς θυμοὶ τοῖς λογισμοῖς μετάγονται.

Τῷ γελοίῳ καθάπερ ἁλὶ πεφεισμένως δεῖ χρῆσθαι.

Καὶ ὑπόδημα καὶ βίος ἁρμόττων ὁ ἀλυπότερος.

Αἱ μὲν ποδήρεις ἐσθῆτες τὰ σώματα, αἱ δὲ ὑπέρμετροι οὐσίαι τὰς ψυχὰς ἐμποδίζουσιν.

Τοῖς μὲν σταδιοδρομοῦσιν ἐπὶ τῷ τέρματι τὸ βραβεῖον τῆς νίκης,

Naui quidem portus, vitæ autem amicitia ſtatio eſt.

Parentis obiurgatio dulce pharmacũ eſt: plus enim habet quod iuuet, quã quod mordeat.

Virum bonum boni luctatoris inſtar aduerſanti fortunæ tota corporis mole obniti decet.

Frugalitas breuis & iucundæ viæ inſtar multum gratiæ, defatigationis parum habet.

Equi contumaces frenis, animi ad iracundiam proni rationibus ducuntur.

Ioco ſalis inſtar parce vtendum.

Et calceus & fortunæ modus apte quadrans minus moleſtiarum habet.

Veſtes talares corpora, opes immoderatę animos impediũt.

Stadij curſoribus victoriæ præmium in meta, ſtudioſis

autem

BIBLIOTECA NAZ. ROMA VITTORIO EMANUELE

Digitized by Google

τοῖς δὲ φιλοπονήσασιν ἐπὶ τοῦ γήρως τὸ πρωτεῖον τῆς φρονήσεως ἀπόκειται.

Δεῖ ὥσπερ Σειρῆνας τὰς ἡδονὰς παρελθεῖν τὸν κατασπεύδοντα τὴν ἀρετὴν ἰδεῖν ὡς πατρίδα.

Ὥσπερ οἱ ἐν εὐδίᾳ πλέοντες, καὶ τὰ πρὸς τὸν χειμῶνα ἔχουσιν ἑτοῖμα· οὕτως οἱ ἐν εὐτυχίαις φρονοῦντες, καὶ τὰ πρὸς τὴν ἀτυχίαν ἑτοιμάζουσι βοηθήματα.

Αἱ μὲν ἐσθῆτες γενόμεναι διαλαμπραὶ πάλιν ἐν τῇ χρήσει ἀναπίμπλανται ῥύπου· αἱ δὲ ψυχαὶ ἅπαξ ἀποκαθαιρόμεναι τὴν ἀμάθειαν διαπαντὸς μένουσι λαμπραί.

Οἱ μὲν δραπέται κἂν μὴ διώκωνται φοβοῦνται· οἱ δὲ ἄφρονες κἂν μήπω κακῶς πράσσουσι ταράσσονται.

Ὁ τῶν φιλαργύρων πλοῦτος, ὥσπερ ἥλιος καταδὺς εἰς τὴν γῆν, οὐδένα τῶν ζώντων εὐφραίνει.

Οἱ μὲν κατ' ἐνιαυτὸν καρποὶ

ἐκ

autem prudentiæ palma in ſenectute repoſita eſt.

Voluptates Sirenum inſtar prætereundæ ſunt ei, qui virtutem tanquam patriam viſere cupit.

Vt ſecunda tempeſtate nauigantes etiã aduerſæ præſidia in promtu habẽt; ita viri ſapientes in rebus ſecundis etiã aduerſæ fortunæ remedia ſibi parant.

Veſtes lotæ & nitidæ vſu iterum ſordibus opplentur; animi autem ſemel ab ignorantia purgati perpetuo nitorem ſeruant.

Mancipia fugitiua etiam nemine perſequente timent; ſtulti autem quamuis nullis malis conflictentur, perturbantur.

Diuitiæ auarorũ, occidui ſolis inſtar terram ſubeũtes, nulli viuentium voluptatem afferunt.

Ex terra ſingulis annis, ex ami-

Digitized by Google

ἐκ τῆς γῆς, οἱ δὲ ἐκ τῆς φιλίας καὶ πάντα καιρὸν φύονται.

Μουσικοῦ μὲν ἔργον τὸ πᾶν ὄργανον ἁρμόσασθαι, πεπαιδευμένου δὲ ἀνδρὸς τὸ πάσῃ ψυχῇ συμφωνῆσαι.

Οὔτ' ἀῤῥώστου πληγὴν, οὔτ' ἀνοήτου ἀπειλὴν δεῖ εὐλαβεῖσθαι.

Ὑπενδύεσθαι δεῖ τῷ μὲν θώρακι χιτῶνα, τῇ δὲ λύπῃ νοῦν.

Νοσοῦντος δίαιτα καὶ ἄφρονος ψυχὴ δυσάρεστον.

Οἱ μὲν ἀμαθεῖς παῖδες τὰ γράμματα, οἱ δὲ ἀπαίδευτοι ἄνδρες τὰ πράγματα συγχέουσιν.

Ὁ ἐκ φιλοσοφίας νοῦς ἔοικεν ἡνιόχῳ· περιέσει γὰρ τῶν ἐν ἡμῖν ἐπιθυμιῶν, ἀεὶ μετάγων αὐτὰς εἰς τὸ καλόν.

Τὸ μὲν ἀψίνθιον ὁ καιρὸς τοῦ μέλιτος γλυκύτερον, τὸν δ' ἐχθρὸν ἐντιμότερον τοῦ φίλου ἡ περίστασις ἐνίοτε ποιεῖ.

Καὶ κυβερνήτης ἀγαθὸς ἐνίο-

τε

amicitia quouis momento fructus proueniunt.

Muſici opus eſt quodcunque inſtrumentum concinne adaptare; viri autem ſapientis cuiuis animo ſeſe adtemperare.

Neque ægroti verbera, neq; ſtulti minæ pertimeſcendæ.

Thoraci quidem tunica, dolori autem bonus animus ſubinduendus.

Victus ægrotantis, & ſtulti animus faſtidij plenus.

Pueri indocti literas, viri imperiti actiones confundunt.

Animus ſapientiæ præceptis imbutus aurigæ ſimilis eſt; nam inſitas nobis cupiditates cohibet, & ad honeſtum redigit.

Tempus quidem apſinthium melle ſuauius reddit; occaſio autẽ & neceſſitas quandoq; efficit, vt inimicũ amico præferas.

Aliquãdo & bonus guberna-

τε ναυαγεῖ, καὶ ἀνὴρ σπουδαῖος ἀτυχεῖ.

Αἱ μὲν βρονταὶ μάλιστα τοὺς παῖδας ἐκφοβοῦσιν, αἱ δὲ ἀπειλαὶ τοὺς ἄφρονας.

Ἀνδριάντα μὲν τὸ σχῆμα, ἄνδρα δὲ ἡ πρᾶξις κοσμεῖ.

Ταὐτόν ἐστιν ἐκ χρυσοῦ ποτηρίου φάρμακον θανάσιμον πιεῖν, καὶ παρὰ φίλου ἀγνώμονος συμβουλίαν λαμβάνειν.

Αἱ μὲν χελιδόνες εὐδίαν σημαίνουσιν ἡμῖν, οἱ δὲ φιλοσοφίας λόγοι τὴν ἀλυπίαν.

Οὐχ οὕτως τοῖς ὀρφανοῖς παισὶν, ὡς τοῖς ἀνοήτοις ἀνδράσιν ἐπιτρόπων ἐστὶ χρεία.

Ἡ τύχη ἔοικε φαύλῳ ἀγωνοθέτῃ· πολλάκις γὰρ τὸν μηδὲν πράξαντα στεφανοῖ.

Εἰς μὲν τὸ εὐπλοῆσαι κυβερνήτου καὶ πνεύματος χρεία· εἰς δὲ τὸ εὐδαιμονῆσαι λογισμοῦ καὶ τύχης.

Ὁ μὲν δειλὸς καθ' ἑαυτοῦ τὰ

tor naufragium, & vir bonus infortunium patitur.

Tonitrua pueros, minæ autẽ ſtultos potiſſimum terrent.

Statuam figura, virum actio exornat.

Perinde eſt lethale venenum bibere ex aureo poculo, & cõſiliũ ex amico perfido capere.

Hirundines cæli ſerenitatem, ſermones autem philoſophici tranquillitatem animi nobis prænunciant.

Non tam orbi parentibus pueri, quam viri ſtulti tutoribus indigent.

Fortuna malo munerario ſimilis eſt, quæ ſæpius nihil perpetrantem coronat.

Ad feliciter nauigandum gubernatore & vento; ad beate viuendum ratione & fortuna opus eſt.

Vt timidus arma, ita ſtultus

ὅπλα, ὁ δὲ ἀνόητος τὰ χρήματα ἔχει.

Τὸ αὐτό ἐστιν ἐξ ἀσθενοῦς ἀγκυρείου σκάφος ὁρμίζειν, καὶ ἐκ φαύλης γνώμης ἐλπίδα.

Ἐπισκοτεῖ τῷ μὲν ἡλίῳ πολλάκις τὰ νέφη, τῷ δὲ λογισμῷ τὰ πάθη.

Οὔτε τὸν ἄρρωστον ἡ χρυσῆ ὠφελεῖ κλίνη, οὔτε τὸν ἀνόητον ἐπίσημος εὐτυχία.

Τὸ μὲν εὔκρατον ὕδωρ τὰς φλεγμονὰς ἐπικλύζει· ὁ δὲ ἐπιεικὴς λόγος τὰς ὀργάς.

Οὔτε ὁ αὐστηρὸς οἶνος εἰς πολυποσίαν εὔθετος, οὔτε ἄγροικος τρόπος εἰς ὁμιλίαν.

Πιθήκου ὀργὴν, καὶ κόλακος ἀπειλὴν ἐν ἴσῳ θετέον.

Τοῦ βίου καθάπερ δράματος πρῶτον μέρος ἐστὶν ἡ νεότης· διὸ πάντες αὐτῇ προσέχουσιν.

Τὰς μὲν γραφὰς ἀσφαλεστέρας, τὰς δὲ πράξεις λαμπροτέρας ἔχειν δεῖ.

Οἱ

opes contra ſeipſum habet.

Idem eſt nauim infirmæ ancoræ, & ſpem animo peruerſo inniti.

Solem ſubinde nebulæ, rationem affectus obtenebrant.

Neque ægrotantem aureus lectus, nec ſtultum fortuna ſplendida iuuat.

Temperata aquæ potio inteſtinorum ardores, lenis autem oratio iras diluit.

Neque vinum auſterum largiori compotationi, neq; aſperi mores conuerſationi apti ſunt.

Ira ſimiæ, & adulatoris minæ eodem loco habendæ.

In vita, tanquã in comœdia, primum actum adoleſcentia ſuſtinet; ideo cuncti attento animo eam ſpectant.

Scripturas cautionibus munitas, actiones ſplendidas habere oportet.

Ὃν τρόπον ἐπὶ τῶν φυτῶν, καὶ ἐπὶ τῶν νέων ἡ πρώτη φυὴ προδείκνυσι τὸν μέλλοντα καρπὸν τῆς ἀρετῆς.

Ἐν μὲν τοῖς συμποσίοις ὁ μὴ παροινῶν ἡδύτερος, ἐν δὲ τοῖς ἀγαθοῖς ὁ μὴ παρανομῶν.

Τὸ αὐτό ἐστιν ὄφιν ἐκτρέφειν, καὶ τὸν πονηρὸν εὐεργετεῖν· παρ' οὐδετέρῳ γὰρ ἡ χάρις εὔνοιαν γεννᾷ.

Ἐν μὲν εὐδίᾳ σπάνιον τὸ ναυαγῆσαι· ἐν δὲ τῇ ἀβουλίᾳ τὸ μὴ ναυαγῆσαι.

Τοὺς μὲν κενοὺς ἀσκοὺς τὸ πνεῦμα διΐστησι, τοὺς δ' ἀνοήτους ἀνθρώπους τὸ οἴημα.

Γυμναζόμενον δεῖ φυλάσσεσθαι τὸν κόπον, εὖ πράσσοντα δὲ τὸν φθόνον.

Μέτρον ἄριστον, ἔφη τις τῶν σοφῶν. ᾧ πειθόμενοι καὶ ἡμεῖς ὁμοίως τὰς τοῦ βίου θεραπείας ἀναπαύσωμεν, φίλτατε ἡμῖν καὶ ἱερώτατε Ἀσκληπιάδη.

Sicut in plantis, ita in pueris quoq; prima indoles futurum virtutis fructum indicat.

In conuiuiis quidem ſuauior eſt homo minime vinolentus, in bonis autẽ minime iniquus.

Idem eſt enutrire anguem & malũ beneficijs afficere; apud neutrum enim gratia beneuolentiam parit.

Raro ſecunda cæli tempeſtate nauis frangitur; raro autem ſine conſilio ſeruatur.

Vtres inanes ventus, homines autem ſtultos opinio inflat.

In exercitijs laſſitudo, in rebus ſecundis inuidia cauenda.

Modum omnium rerum optimũ ſapientum aliquis pronunciauit: cuius conſilio etiam nos, o amiciſſime pijſſimeque Aſclepiades, vitæ curandæ præceptis finem imponemus.

ΤΟΥ ΑΥΤΟΥ ΓΝΩΜΑΙ

ΠΥΘΑΓΟΡΙΚΑΙ.

Ἃ Κτησάμενος οὐ καθέξεις, μὴ αἰτοῦ παρὰ θεοῦ. δῶρον γὰρ θεοῦ πᾶν ἀναφαίρετον· ὥστε οὐ δώσει, ὃ μὴ καθέξεις.

Ἄγρυπνος ἔσο κατὰ νοῦν· συγγενὴς γὰρ τοῦ ἀληθινοῦ θανάτου ὁ περὶ τοῦτον ὕπνος.

Βλάπτει θεὸς οὐ χολωθεὶς, ἀλλ. ἀγνοηθείς. ὀργὴ γὰρ θεοῦ ἀλλότριον· ἐπ' ἀβουλήτοις γὰρ ἡ ὀργή. θεῷ δὲ οὐδὲν ἀβούλητον.

Βουλόμενος περὶ ἄλλου κακῶς φθονεῖς σαυτῷ πάσχων ὑπὸ σαυτοῦ κακῶς. καὶ αὐτὸς δὲ μὴ βούλου παρὰ κακοῦ πάσχειν καλῶς. οἷον

γὰρ

EIVSDEM SENTENTIÆ PYTHAGORICAE.

QVæ parta tueri non poſſis ea a Deo ne expetas: nullum enim Dei donũ eripi poteſt; idcirco haudquaquam dabit, quod nequeas conſeruare.

Mẽte peruigili eſto: nã animi veternus veræ morti affinis eſt.

Mala hominibus immittit Deus non iratus, ſed ignoratus. ira enim aliena eſt a Deo; quippe quæ in rebus contra voluntatem accidentibus locum habet. Deo autem nihil inuito accidit.

Vbi de alio mali quid cogitas teipſum malo præuertis. neque vero boni quidquam a malo expectes: nam quales cu-

γὰρ τὸ ἦθος ἑκάστου, τοῖός δὲ ὁ βίος καὶ αἱ πράξεις. ψυχὴ γάρ ἐστι ταμιεῖον, ἀγαθὴ μὲν ἀγαθοῦ, κακὴ δὲ κακοῦ.

Βουλευσάμενος πολλὰ, ἧκε ἐπὶ τὸ λέγειν, ἢ πράττειν. οὐ γὰρ ἕξεις ἐξουσίαν ἀνακαλέσασθαι τὰ πραχθέντα, ἢ λεχθέντα.

Γλῶσσα σοφοῦ οὐ προηγουμένως τίμιον παρὰ θεῷ, ἀλλὰ τὰ ἔργα· σοφὸς γὰρ καὶ σιγῶν τὸν θεὸν τιμᾷ.

Γλωσσαλγὸς ἄνθρωπος καὶ ἀμαθὴς εὐχόμενος καὶ θύων τὸ θεῖον μιαίνει. μόνος οὖν ἱερεὺς ὁ σοφὸς, μόνος θεοφιλὴς, μόνος εἰδὼς εὔχεσθαι.

Γυμνὸς ἀποσταλεὶς σοφὸς, γυμνιτεύων καλέσει τὸν πέμψαντα· μόνου γὰρ τοῦ μὴ τοῖς ἀλλοτρίοις πεφορτισμένου ἐπήκοος ὁ θεός.

Δῶρον ἄλλο μεῖζον ἀρετῆς οὐκ ἔστι παρὰ θεοῦ λαβεῖν.

Δῶρα

iusque mores, talis & vita & actiones. penu enim & promtuariũ eſt animus, bonus quidẽ bonorum, malus autẽ malorũ.

Poſtquàm diu multũq; conſulueris ad dicendum vel agendum accede: neque enim in tua poteſtate erit facta aut dicta reuocare.

Non linguam ſed opera ſapiẽtis Deus præcipue æſtimat: nam ſapiens etiam cum tacet Deum honorat.

Homo garrulus atque imperitus & orando & ſacrificando numen contaminat. Solus igitur ſapiens ſacerdos, ſolus pius, ſolus orandi gnarus.

Sapiẽs nudus huc miſſus, nudus eũ qui miſit inuocet: Deus enim ſolum exaudit illum qui alienis non eſt oneratus.

Nullum donum maius virtute à Deo accipi poteſt.

Digitized by Google

Δῶρα καὶ θυσίαι θεὸν οὐ τιμῶσιν, ἀναθήματα θεὸν οὐ κοσμεῖ· ἀλλὰ τὸ ἔνθεον φρόνημα διαρκῶς συνάπτει θεῷ. χωρεῖν γὰρ ἀνάγκη τὸ ὅμοιον πρὸς τὸ ὅμοιον.

Δουλεύειν πάθεσι χαλεπώτερον, ἢ τυράννοις.

Διαλέγεσθαι ἄμεινον ἑαυτῷ πλέον, εἴπερ τοῖς πέλας.

Ἐὰν ἀεὶ μνημονεύῃς, ὅτι ὅπου δ' ἂν ἡ ψυχή σου καὶ τὸ σῶμα ἔργον ἀποτελῇ, θεὸς ἐφέστηκεν ἔφορος, ἐν πάσαις σου ταῖς εὐχαῖς καὶ πράξεσιν, αἰδεσθήσῃ μὲν τοῦ θεωροῦ τὸ ἄληστον, ἕξεις δὲ τὸν θεὸν συνοίκον.

Ἐφ' ὅσον σαυτὸν ἀγνοεῖς, νόμιζε μαίνεσθαι.

Ζητεῖν δεῖ καὶ ἄνδρα καὶ τέκνα

τὰ

Munera & victimæ nihil honoris Deo conferunt, neque ſuſpenſa templis donaria Deum ornant: ſed mens pia ſolide nos Deo coniungit. nam ſimile ſimili adiungi neceſſum eſt.

Durius eſt ſeruire affectibus, quam tyrannis.

Præſtat ſæpius cum ſeipſo, quam cum externis colloqui.

Si ſemper memineris, quocunque demum loco anima, aut corpus tuum aliquid perpetret, Deum inſpectoré adeſſe; in cunctis quidem orationibus actionibusque tuis vereberis inſpectoris præſentiam, quem nihil latet: Deum vero intimum pectoris hoſpitem, habebis.

In quantum temetipsũ ignoras, furere & inſanire te exiſtima.

Ii coniuges & liberi quæ-

ren-

τὰ μετὰ τὴν ἀπαλλαγὴν τοῦ βίου τούτου παραμένοντα.

Ζῆ ὡς ἀληθῶς θεῷ ὁμοίως ὁ αὐτάρκης καὶ ἀκτήμων φιλόσοφος, καὶ πλοῦτον ἡγεῖται μέγιστον, μηδὲν ἀλλότριον κεκτῆσθαι καὶ μὴ ἀναγκαῖον. ἐπιτείνει γὰρ τὴν ἐπιθυμίαν πότε ἡ τῶν χρημάτων ἐπίκτησις· αὔταρκες δὲ πρὸς εὐζωΐαν τὸ μηδὲν ἀδικεῖν.

Ἡ τῶν ὄντως ὄντων κτῆσις διὰ ῥᾳστώνης οὐ περιγίνεται.

Ἡγοῦ μάλιστα ἀγαθὸν εἶναι, ὃ καὶ ἑτέρῳ μεταδιδόμενον σοὶ μᾶλλον αὔξεται.

Ἡγοῦ μάλιστα φίλους τοὺς ὠφελοῦντας τὴν ψυχὴν, ἢ τὸ σῶμα.

Ἡγοῦ παντὸς ἀνοήτου καὶ τὸν ἔπαινον καὶ τὸν ψόγον καταγέλαστον, καὶ ὅλα τὰ τῶν ἀμαθῶν ὄνειδος εἶναι τὸν βίον.

Θέλε

rendi, qui etiam poſt hanc vitam ſuperſtites maneant.

Viuit reuera vitam Deo ſimilem frugalis inopſque philoſophus, & opes maximas ducit nihil externum & non neceſſarium poſſidere. nam diuitiarum acquiſitio quandoque cupiditatem accendit: ſed ad bene beateq; viuendum ſufficit ne quid iniuſte agas.

Vera bona nequaquam ocio & ignauia parantur.

Illud potiſſimum bonum eſſe exiſtima, quod cum alio communicatum tibi magis augetur.

Eos præcipue amicos iudica, qui animum potius quam corpus iuuant.

Cuiuſuis ſtulti & laudem & & vituperium ridiculum ducito: & totam hominis imperiti vitam opprobrium exiſtima.

Da

Digitized by Google

Θέλε μᾶλλον τοὺς συνόντας αἰδεῖσθαί σε, ἢ φοβεῖσθαι. αἰδοῖ γὰρ πρόσεστι σέβας, φόβῳ δὲ μῖσος.

Θυηπολία ἀφρόνων πυρὸς τροφὴ, τὰ δὲ ἀναθήματα ἱεροσύλων χορηγία.

Ἴσθι ὡς οὐδεμία προσποίησις πολλῷ χρόνῳ λανθάνει.

Κακὰ μείζω πάσχει διὰ τὸ συνειδὸς ὁ ἀδικῶν, βασανιζόμενος τῇ ψυχῇ, ἤπερ τὸ σῶμα ταῖς πληγαῖς μαστιγούμενος.

Λόγον περὶ θεοῦ τοῖς ὑπὸ δόξης διεφθαρμένοις λέγειν οὐκ ἀσφαλές. καὶ γὰρ τἀληθῆ λέγειν ἐπὶ τούτων καὶ τὰ ψευδῆ κίνδυνον φέρει.

Λόγῳ ἡγεμόνι ἐν παντὶ χρώμενος οὐχ ἁμαρτήσεις.

Λυποῦντα τὸν πλησίον, οὐ ῥάδιον αὐτὸν ἄλυπον εἶναι.

Da operam vt tui te familiares vereãtur potius, quam metuant: nam verecundia venerationem, metus odium coniunctum habet.

Stultorum ſacrificia ignis alimenta ſunt; donaria autem, ſacrilegorum prouentus.

Id ſcito, nullam ſimulationem diu latere.

Homo iniquus maiora perpetitur mala dum animus ſcelerum conſciẽtia excruciatur, quam ſi corpus cædatur verberibus.

Apud homines prauis opinionibus imbutos ſermonem de Deo inſtituere haudquaquã tutũ eſt; nam æque periculosũ eſt, ſeu vera ſeu falſa ijs dicãtur.

Rationem vbique ducem ſequendo nequaquam peccabis.

Alijs moleſtus haud facile ipſe moleſtijs carebit.

Ma-

Μεγάλην παιδείαν νόμιζε, δι' ἧς δυνήσῃ φέρειν ἀγνοούντων ἀπαιδευσίαν.

Νόμου θείου τὸ φαῦλον ἀνήκοον, διὸ καὶ παρανομεῖ.

Ξένος ἀνὴρ δίκαιος οὐ μόνον πολίτου, ἀλλ' οὐδὲ συγγενοῦς τὶ διαφέρει.

Ὅσα πάθη ψυχῆς, τοσοῦτοι οἱ ὠμοὶ δεσπόται.

Οὐδεὶς ἐλεύθερος ἑαυτοῦ μὴ κρατῶν.

Παντὸς καλοῦ κτήματος πόνος προηγεῖται ὁ κατ' ἐγκράτειαν.

Πέπεισο μὴ εἶναι σὸν κτῆμα, ὅπερ μὴ ἐντὸς διανοίας ἔχεις.

Ποίει ἃ κρίνεις εἶναι καλὰ, καὶ ποιῶν μέλλῃς ἀδοξεῖν· φαῦλος γὰρ κριτὴς καλοῦ πράγματος ὄχλος.

Πεῖραν ἀνθρώπου ἐκ τῶν ἔργων

μᾶλ-

Magnam doctrinam exiſtima, qua ignorantium imperitiam ferre poſſis.

Improbitas legi diuinæ aurem non præbet; ideoq; contra leges agit.

Peregrinus vir iuſtus non tantum ciui, ſed etiam cognato quodammodo præſtat.

Quot animi affectus, tot immanes domini.

Nemo liber, qui ſui ipſius non ſit compos.

Cuiuſcunque boni acquiſitionem coniunctus cum continentia labor præcedit.

Id perſuaſum habeto, tuas opes non eſſe quas animo reconditas non ſeruas.

Fac quæ honeſta iudicas, etiamſi nullam tibi allatura ſint gloriam: vulgus enim malus rectefactorum arbiter.

Ex operibus potius quam ex

ſer-

Digitized by Google

μᾶλλον λάμβανε ἢ ἐκ τῶν λόγων· πολλοὶ γὰρ βίῳ μὲν εἰσὶ κακοὶ, λέγειν δὲ πιθανώτατοι.

Πράττε τὰ μεγάλα μὴ ὑπισχνούμενος μεγάλα.

Ῥιζωθέντες ἐκ θεοῦ καὶ φυέντες τῆς αὐτῆς ῥίζης ἐχώμεθα· καὶ γὰρ ὕδατος προχοαὶ, καὶ τὰ ἄλλα φυτὰ τῆς γῆς, ῥίζης ἀποκοπέντα αὐαίνεται καὶ σήπεται.

Ῥώμη ψυχῆς σωφροσύνη· αὕτη γὰρ ψυχῆς ἀπαθοῦς φῶς ἐστι. τεθνάναι δὲ πολλῷ κρεῖττον, ἢ δι᾽ ἀκρασίας σώματος τὴν ψυχὴν ἀμαυρῶσαι.

Ῥαδίως μὴ μακαρίσῃς ἄνθρωπον σαλεύοντα ἐπὶ φίλοις, ἢ τέκνοις, ἤ τινι τῶν ἐφήμερον τὴν σωτηρίαν ἐχόντων· ἐπισφαλῆ γὰρ πάντα τὰ τοιαῦτα. τὸ δὲ ἐφ᾽ ἑαυτοῦ ὀχεῖσθαι καὶ τοῦ θεοῦ, μόνον βέβαιον.

Σοφὸς ἄνθρωπος καὶ θεοφιλὴς, ὃς ὅσα οἱ ἄλλοι μοχθοῦσι τοῦ σώ-

μα-

ſermonibus hominis periculū facito: multi enim male viuunt, & optime loquuntur.

Fac magna nil magni promittens.

Radicati natique ex Deo radici noſtræ inhæreamus: nam & aquarum ſcaturigines, cæteraque terræ germina ſucciſa radice ſiccantur, & putreſcunt.

Animæ robur eſt temperantia: hæc enim vacui affectibus animi lumen eſt. at multo ſatius eſt mori, quam corporis incontinentia animū offuſcare.

Haud facile beatum dixeris hominem, qui amicis vel liberis, aut vlla re fluxa & caduca nititur: cuncta enim hæc lubrica ſunt. at ſeipſo Deoque niti, id ſolum firmum & ſtabile eſt.

Is ſapiens & pius homo eſt, qui quantum laboris alij corpo-

ματος ἕνεκα, τοσαῦτα σπουδάζει αὐτὸς ὑπὲρ ψυχῆς πονεῖν.

Συγγενεῖ καὶ ἄρχοντι πλὴν ἐλευθερίας πάντα εἶκε.

Τέκνα μάνθανε τίκτειν ἀΐδια, οὐ τὰ γηροβοσκήσοντα τὸ σῶμα, τὰ δὲ τὴν ψυχὴν θρέψοντα τῇ ἀϊδίῳ τροφῇ.

Φιλήδονον, καὶ φιλοσώματον, καὶ φιλοχρήματον, καὶ φιλόθεον τὸν αὐτὸν ἀδύνατον εἶναι. ὁ γὰρ φιλήδονος, καὶ φιλοσώματος· ὁ δὲ φιλοσώματος, πάντως καὶ φιλοχρήματος· ὁ δὲ φιλοχρήματος, ἐξ ἀνάγκης ἄδικος· ὁ δὲ ἄδικος, εἰς μὲν θεὸν ἀνόσιος, εἰς δὲ ἀνθρώπους παράνομος. ὥστε κἂν ἑκατόμβας θύῃ, πολὺ μᾶλλον ἀνοσιώτερός ἐστι, καὶ ἀσεβὴς, καὶ ἄθεος, καὶ τῇ προαιρέσει ἱερόσυλος. διὰ καὶ πάντα φιλή-

Digitized by Google

poris cauſſa ſuſtinent, tantum ipſe animo impendere ſtudeat.

Agnato & principi omnia, vna libertate excepta, cōcede.

Liberos æternos parere diſcito, non qui corpus in ſenectute alant, ſed qui animum cibo perpetuo nutriant.

Fieri haudquaquam poteſt, vt vnus idemque & voluptatibus, & corpori, & opibus parandis, ſimulq; Deo vacet. nam qui voluptatibus deditus eſt, idem quoque ſtudet corpori: at cui corpus curæ eſt, idem profecto & opibus ſtudet: atqui opum ſtudioſus neceſſario iniuſtus eſt. iniuſtus autem & impius eſt erga Deum, & iniquus erga homines. proinde etiamſi hecatombas ſacrificet, multo magis impius eſt, & ab omni religione Deoque auerſus, & animi propoſito ſacrilegus.

λήδονον, ὡς ἄθεον καὶ μιαρὸν ἐκτρέπεσθαι χρή.

Ψυχῆς ἁγνῆς τόπον οἰκειότερον ἐπὶ γῆς οὐκ ἔχει θεός.

ΤΕΛΟΣ.

gus. quapropter omnem voluptarium, vt impium & ſacrilegum, auerſari oportet.

Animo caſto & puro locum conuenientiorem in terris non habet Deus.

FINIS.

Digitized by Google

DEMOCRATIS
PHILOSOPHI
AVREAE SENTENTIAE.

Digitized by Google

ΔΗΜΟΚΡΑΤΟΥΣ

ΦΙΛΟΣΟΦΟΥ

Γνῶμαι χρυσαῖ.

ΓΝΩΜΕΩΝ μου τῶνδε εἴτις ἐπαΐοι ξὺν νόῳ, πολλὰ μὲν ῥέξει πρήγματ' ἀνδρὸς ἄξια, πολλὰ δὲ φαῦλα οὐχ ἕξει.

Ψυχῆς μὲν τελειότης σκήνεος μοχθηρίαν ὀρθοῖ· σώματος δὲ ἰσχὺς ἄνευ λογισμοῦ ψυχὴν οὐδὲν ἀμείνω τίθησιν.

Ὁ τὰ ψυχῆς ἀγαθὰ ἐρεόμενος, τὰ θειότερα ἐρέεται· ὁ τὰ σκήνευς, τ' ἀνθρώπινα.

Καλὸν μὲν τὸν ἀδικέοντα κωλύειν· εἰ δὲ μὴ, μὴ ξυναδικέειν.

Ἀγα-

DEMOCRATIS PHILOSOPHI

Aureæ Sententiæ.

Sententiis hiſce ſi quis aures animũq; aduerterit, multa ille opera viro digna patrabit, multis cõtra carebit malis.

Animi quidẽ perfectio corporis vitium corrigit; corporis autem vires ratione deſtitutæ animum nihilo meliorem reddunt.

Quisquis animi bona amat, diuiniora; qui corporis, humana ambit.

Hominem inique agentem impedire præſtat; id ſi fieri nequeat, ſaltem non adiuuanda eius iniquitas.

Ἀγαθὸν εἶναι χρὴ, ἢ μιμεῖσθαι.

Οὔτε σώμασιν οὔτε χρήμασιν εὐδαιμονοῦσιν ἄνθρωποι, ἀλλ' ὀρθωσύνη καὶ δικαιοσύνη.

Μὴ διὰ φόβον, ἀλλὰ διὰ τὸ δέον ἀπέχεσθαι ἁμαρτημάτων.

Μέγα τὸ ἐν συμφορῇσι φρονέειν ἃ δεῖ.

Μεταμέλεια ἐπ' αἰσχροῖσι πρήγμασι βίου σωτηρίη.

Ἀληθόμυθον χρὴ εἶναι, οὐ πολύλογον.

Ὁ ἀδικῶν τοῦ ἀδικουμένου κακοδαιμονέστερος.

Μεγαλοψυχίη τὸ φέρειν πρᾳέως πλημμέλειαν.

Νόμῳ, καὶ ἄρχοντι, καὶ τῷ σοφωτέρῳ εἴκειν, κόσμιον.

Μεμφομένων φαύλων ὁ ἀγαθὸς οὐ ποιεῖται λόγον.

Χαλεπὸν ἄρχεσθαι ὑπὸ χείρονος.

Ὁ χρη-

Bonum eſſe, non ſimulare oportet.

Neque in corpore, neque in opibus poſita eſt hominum felicitas; ſed in animo recto, & iuſtitia.

Non metu ſed officij cauſſa peccatis abſtinendum.

Res magna eſt, in aduerſis quæ in rem ſint ſapere.

Rerum turpium pœnitentia vitæ ſalus eſt.

Veridicũ non multiloquum eſſe oportet.

Infelicior eſt iniuriam qui facit, quam qui ſuſtinet.

Animi magni eſt humaniter ferre ſiquid peccatum fuerit.

Legi, principi, & ſapientiori cedere pulcrum eſt.

Vir bonus improborum reprehenſiones nihili facit.

Deteriori parere durum eſt.

Ὁ χρημάτων παντελῶς ἥσσων οὐκ ἄν ποτε εἴη δίκαιος.

Ἰσχυρότερος ἐς πειθὼ λόγος πολλαχῇ γίνεται χρυσοῦ.

Τὸν οἰόμενον νοῦν ἔχειν ὁ νουθετέων ματαιοπονεῖ.

Πολλοὶ λόγον μὴ μαθόντες, ζῶσι κατὰ λόγον.

Πολλοὶ δρῶντες τὰ αἴσχιστα, λόγους ἀρίστους ἀσκέουσιν.

Οἱ ἀξύνετοι δυστυχέοντες σωφρονέουσιν.

Ἔργα καὶ πρήξιν ἀρετῆς, οὐ λόγους ζηλοῦν χρεών.

Τὰ καλὰ γνωρίζουσι καὶ ζηλοῦσιν οἱ εὐφυέες πρὸς αὐτά.

Κτηνέων μὲν εὐγένεια ἡ τοῦ σώματος εὐσθένεια· ἀνθρώπων δέ, ἡ τοῦ ἤθους εὐτροπίη.

Οὔτε

Qui pecunijs facile vincitur haudquaquam erit iuſtus.

Ad perſuadendũ ſæpenumero plus oratio quam aurũ valet.

Quiſquis eũ monet, qui prudentia ſe pollere exiſtimat, operam perdit.

Multi, qui rationem non excoluere ex ratione viuunt.

Multi turpiſſima perpetrantes opera optime meditatis vtuntur ſermonibus.

Stulti rebus aduerſis conflictantes ſapiunt.

Reipſa atq; opere, non verbis, virtuti ſtudendum:

Homines natura ad honeſtatem facti, & cognoſcunt quæ honeſta ſunt, iisque faciendis operam nauant.

Iumentorum generoſitas, in corporis robore; hominum vero in recta morum conformatione conſiſtit.

Οὔτε τέχνη, οὔτε σοφίη ἐφικτὸν, εἰ μὴ μάθῃ τις.

Κρεῖσσον τὰ οἰκεῖα ἐλέγχειν ἁμαρτήματα, ἢ τὰ ὀθνεῖα.

Ὧν ὁ τρόπος ἐστὶν εὔτακτος, τουτέοισι καὶ ὁ βίος συντέτακται.

Ἀγαθὸν οὐ τὸ μὴ ἀδικεῖν, ἀλλὰ τὸ μηδὲ ἐθέλειν.

Εὐλογέειν ἐπὶ καλοῖς ἔργοισι χρή· τὸ γὰρ ἐπὶ φαύροισι, κιβδήλου καὶ ἀπατεῶνος.

Πολλοὶ πολυμαθέες νοῦν οὐκ ἔχουσι.

Πολυνοΐην, οὐ πολυμαθίην ἀσκέειν χρή.

Προβουλεύεσθαι κρεῖσσον τῶν πράξεων, ἢ μετανοεῖν.

Μὴ πᾶσιν, ἀλλὰ τοῖς δοκίμοισι

πι-

Neque ars, neque ſcientia abſque doctrina acquiritur.

Præſtat propria, quàm aliena peccata reprehendere.

Quorum mores bene ſunt compoſiti, hiſce & vita rectè componitur.

Bonum eſt non ſolum ab iniuria, ſed etiam à voluntate lædendi abſtinere.

De recte factis bene loquendum: nam de malis bene loqui hominis eſt ſubdoli, atque impoſtoris.

Multi eruditione varia inſtructi bona mente deſtituuntur.

Multiplici potius animi ſapientiæ, quam multifariæ eruditioni ſtudendum.

Præſtat conſilium actiones præcedere, quam pœnitentiam ſubſequi.

Non omnibus, ſed ſpectatis

πιστεύειν· τὸ μὲν γὰρ εὔηθες, τὸ δὲ σωφρονέοντος.

Δόκιμος ἀνὴρ καὶ ἀδόκιμος οὐκ ἐξ ὧν πράσσει μόνον, ἀλλὰ καὶ ἐξ ὧν βούλεται.

Παιδὸς, οὐκ ἀνδρὸς, τὸ ἀμέτρως ἐπιθυμεῖν.

Ἡδοναὶ ἄκαιροι τίκτουσιν ἀηδίας.

Αἱ περί τι σφοδραὶ ὀρέξεις τυφλοῦσιν εἰς τἄλλα τὴν ψυχήν.

Δίκαιος ἔρως ἀνύβριστος ἐφίεσθαι τῶν καλῶν.

Ἡδὺ μηδὲν ἀποδέχεσθαι, ἢν μὴ συμφέρῃ.

Κρεῖσσον ἄρχεσθαι τοῖς ἀνοήτοις, ἢ ἄρχειν.

Νηπίοισιν οὐ λόγος, ἀλλ' ἡ συμφορὴ γίνεται διδάσκαλος.

Δόξα καὶ πλοῦτος ἄνευ συνέσεως, οὐκ ἀσφαλέα κτήματα.

Χρήματα μὲν πορίζειν οὐκ ἀχρεῖον, ἐξ ἀδικίας δὲ πάντων

χα-

Digitized by Google

fidendum: illud enim fatui, hoc prudentis eſt.

Vir probus, aut improbus, non ex operibus tantum, ſed etiam ex voluntate ſpectatur.

Immoderata cupiditate trahi pueri eſt, non viri.

Intempeſtiuæ voluptates dolores pariunt.

Nimis vehementes cuiuſcunque rei appetitus etiam ad cætera animum occæcant.

Iuſtus amor citra nullius iniuriam honeſta ambire.

Nihil iucundum admittas, niſi idem ſit conducibile.

Imprudentes aliis parere præſtat, quàm imperare.

Non ratio, ſed damnum ſtultorum magiſtra.

Honor & diuitiæ absq; prudentia, opes ſunt parum ſecuræ.

Opes parare haud quidem inutile; ſed iniuſte parare id vero

Digitized by Google

χαλεπώτατον.

Χαλεπὸν μιμεῖσθαι μὲν τοὺς κακούς, μὴ ἐθέλειν δὲ τοὺς ἀγαθούς.

Αἰσχρὸν τὰ ὀθνεῖα πολυπραγμονέοντα, ἀγνοεῖν τὰ οἰκεῖα.

Τὸ ἀεὶ μέλλειν ἀτελέας ποιέει τὰς πρήξιας.

Κίβδηλοι καὶ ἀγαθοφανέες, οἱ λόγῳ μὲν ἅπαντα, ἔργῳ δὲ οὐδὲν ἔρδοντες.

Μακάριος ὃς οὐσίαν καὶ νοῦν ἔχει· χρῆται γὰρ εἰς ἃ δεῖ καλῶς.

Ἁμαρτίης αἰτίη ἡ ἀμαθίη τοῦ κρείσσονος.

Ἑαυτὸν πρῶτον αἰσχύνεσθαι χρεὼν τὸν αἰσχρὰ ἔρδοντα.

Ὁ ἀντιλογεόμενος καὶ πολλὰ καλλωπιζόμενος ἀφυὴς εἰς μάθησιν ὧν χρή.

Πλεονεξίη τὸ πάντα λέγειν, μηδὲν δὲ ἀκούειν ἐθέλειν.

Τὸν φαῦλον παραφυλάττειν δεῖ, μὴ καιροῦ λάβηται.

Ὁ φθο-

rò omnium pernicioſiſſimum.

Malum eſt imitari improbos, & ſpernere bonos.

Aliena curioſè ſcrutantem propria ignorare turpe eſt.

Continua cunctatio imperfecta reddit opera.

Subdoli homines ſunt, & ſpecie tenus boni, qui verbo omnia, reipſa nihil præſtant.

Felix cui opes & mens ſuppetunt: nam rectè iiſdem vbi res poſcit vtitur.

Peccandi cauſa, ignorare quid ſit melius.

Primũ ſeipſum vereri debebat quiſquis turpia perpetrat.

Homo contentioſus nimiũque ſcitus ineptus eſt ad diſcendum ea, quæ vſus poſtulat.

Arrogantia quædam eſt omnia dicere, nihil audire velle.

Improbum obſerues, ne occaſionem arripiat.

Ho-

Digitized by Google

Ὁ φθονῶν, ἑαυτὸν ὡς ἐχθρὸν λυπέει.

Ἐχθρὸς οὐχ ὁ ἀδικῶν, ἀλλὰ καὶ ὁ βουλόμενος.

Ἡ τῶν συγγενῶν ἔχθρη τῆς τῶν ὀθνείων χαλεπωτέρη μάλα.

Μὴ ὕποπτος πρὸς ἅπαντας, ἀλλ' εὐλαβὴς γίνου καὶ ἀσφαλής.

Χάριτας δέχεσθαι χρεὼν προσκοπούμενον κρείσσονας αὐτῶν ἀμοιβὰς ἀποδοῦναι.

Χαριζόμενος προσκέπτευ τὸν λαμβάνοντα, μὴ κακὸν ἀντ' ἀγαθοῦ κίβδηλος ἐὼν ἀποδῷ.

Μικραὶ χάριτες ἐν καιρῷ μέγισται τοῖς λαμβάνουσι.

Τιμαὶ παρὰ τοῖς εὖ φρονέουσι μέγα δύνανται, οἳ ξυνίασι τιμώμενοι.

Χαριστικὸς οὐχ ὁ βλέπων πρὸς

τὴν

Homo inuidus ſeipſum, vt hoſtem, dolore afficit.

Inimicus eſt non ſolum qui iniuriam infert, ſed etiam qui de inferenda cogitat.

Conſanguineorum inimicitiæ multò aſperiores ſunt externis.

Non ſuſpicioſum, ſed facilẽ te, & ſecurum cunctis præbe.

Ita admittenda ſunt beneficia, vt iam ante tecum diſpexeris, quomodo gratias maiores reponas.

Vide cui beneficium pręſtes, ne forte, ſi ſubdolus fuerit, malum pro bono reddat.

Paruum beneficium tempeſtiue collatum accipientibus fit maximum.

Honores plurimum valent apud prudentes, ſi ſibi collatos intelligant.

Beneficus eſt, non qui remune-

τ ἀμοιβὴν, ἀλλ' ὁ εὖ δρᾷν προηρημένος.

Πολλοὶ δοκέοντες φίλοι οὐκ εἰσὶ, καὶ οὐ δοκέοντες εἰσίν.

Ἑνὸς φιλίη ξυνετοῦ κρείσσων ἀξυνέτων ἁπάντων.

Ζῆν οὐκ ἄξιος, ὅτῳ μηδεὶς ἐστὶ χρηστὸς φίλος.

Ἐκτρέπουσι πολλοὶ τοὺς φίλους, εἰ ἐξ εὐπορίης εἰς πενίην μεταπέσωσιν.

Καλὸν ἐπὶ παντὶ τὸ ἴσον, ὑπερβολὴ δὲ καὶ ἔλλειψις οὔ μοι δοκέει.

Οὐδ' ὑφ' ἑνὸς φιλέεσθαι δοκέει μοι ὁ φιλέων μηδένα.

Γέρων εὔχαρις ὁ αἱμύλος καὶ σπουδαιόμυθος.

Σώματος κάλλος ζωῶδες, ἢν μὴ νοῦς ὑπείῃ.

Ἐν

neratîonem ſpectat, ſed qui libera ſponte præſtat beneficium.

Multi cum videantur amici, non ſunt: ſuntque multi, qui non videntur.

Vnius prudentis amicitia, ſtultorum omnium amicitiæ præferenda.

Indignus eſt qui viuat, cui nullus eſt amicus commodus.

Multi amicos deuitant, ſi ex larga fortuna in paupertatem inciderint.

Æqualitas vbique eſt bona; ſed quod vltra vel citra modum eſt, haud bonum puto.

A nemine amari exiſtimo, quiſquis amat neminem.

Senex lepidus & fabulator longe eſt gratiſſimus.

Corporis pulchritudo, niſi mens ſubſit, animantium propria eſt.

Re-

Digitized by Google

Ἐν εὐτυχίη φίλον εὑρεῖν εὔπορον, ἐν δὲ δυστυχίη πάντων ἀπορώτατον.

Φίλοι οὐ πάντες οἱ ξυγγενέες, ἀλλ' οἱ συμφωνέοντες περὶ τοῦ συμφέροντος.

Ἄξιον ἀνθρώπους ὄντας ἐπ' ἀνθρώπων συμφοραῖς μὴ γελᾶν, ἀλλ' ὀλοφύρεσθαι.

Διζημένοισι τ' ἀγαθὰ μόλις παραγίνεται, τὰ δὲ κακὰ καὶ μὴ διζημένοισι.

Οἱ φιλομεμφέες εἰς φιλίην οὐκ εὐφυέες.

Γυνὴ μὴ ἀσκείτω λόγον. δεινὸν γάρ.

Ὑπὸ γυναικὸς ἄρχεσθαι, ὕβρις καὶ ἀνανδρεία ἐσχάτη.

Θείου νοῦ τὸ ἀεὶ διαλογίζεσθαι καλόν.

Ἢν πιστεύῃ τὶς, θεοὺς ἐπισκοπεῖν πάντα, οὔτε λάθρῃ οὔτε φανερῶς ἁμαρτήσεται.

Με-

Rebus ſecundis amicum inuenire facile eſt; in aduerſis autem, omnium difficillimum.

Amici ſunt non quicunque agnati, ſed qui commodis tuis fauent.

Homines cum ſimus, humanas calamitates non irridere, ſed deplorare conuenit.

Bona vix quærentibus, mala autem etiam non quærentibus obtingunt.

Homines queruli ad amicitiam ſunt inepti.

Mulier dicendi facultatem non exerceat; res enim periculoſa eſt.

Mulieris imperio parere, cõtumelia & ignauia extrema eſt.

Animi diuini eſt ſemper aliquid boni cogitare.

Qui Deum cuncta inſpicere crediderit, neque clanculum, neque aperte peccabit.

Qui

Μεγάλα βλάπτουσι τοὺς ἀξυνέτους οἱ ἐπαινέοντες.

Βέλτερον ὑφ᾽ ἑτέρου, ἢ ὑφ᾽ ἑαυτοῦ ἐπαινέεσθαι.

Ἢν μὴ γνωρίζῃς τοὺς ἐπαίνους, κολακεύεσθαι ἡγέου.

Ὁ κόσμος σκηνὴ, ὁ βίος πάροδος· ἦλθες, εἶδες, ἀπῆλθες.

Ὁ κόσμος ἀλλοίωσις· ὁ βίος ὑπόληψις.

Τέλος τῶν τοῦ Δημοκράτους Γνωμῶν.

Digitized by Google

Qui ſtultos laudant magno
eos damno afficiunt.

Ab alio, quàm à ſe ipſo lau-
dari præſtat.

Si laudes in te ipſo nõ agno-
ueris, palpum tibi obtrudi exi-
ſtimes.

Mundus ſcena, vita tranſitus:
veniſti, vidiſti, abiiſti.

Mundus mutatio, vita opi-
nio.

Finis ſententiarum Democratis.

Digitized by Google

Digitized by Google

SECVNDI
ATHENIENSIS
SOPHISTAE
SENTENTIAE.

D

ΣΕΚΟΥΝΔΟΥ

ΦΙΛΟΣΤΡΑΤΟΣ

ἐν βίοις σοφιστ. βι. α'.

Μηδὲ Σεκούνδου τοῦ Ἀθηναίου ἀμνημονῶμεν, ὃν ἐκάλουν ἐπίθυρόν τινες, ὡς τέκτονος παῖδα.

Σεκοῦνδος τοίνυν ὁ σοφιστὴς, γνῶναι μὲν περιττὸς, ἑρμηνεῦσαι δὲ ἀπέριττος. Ἡρώδην δὲ ἐκπαιδεύσας, ἐς διαφορὰν αὐτῷ ἀφίκετο παιδεύοντι ἤδη· ὅθεν Ἡρώδης διετώθαζεν αὐτὸν, ἐκεῖνο λέγων·

> Καὶ κεραμεὺς κεραμεῖ κοτέει, καὶ
> τέκτονι τέκτων.

ἀλλ᾽ ἀποθανόντι καὶ λόγον ἐπεφθέγξατο, καὶ δάκρυα ἐπέδωκε, καίτοι γεραιῷ τελευτήσαντι. μνήμης δὲ ἄξια τοῦ ἀνδρὸς τούτου καὶ πλείω μὲν, μάλιστα δὲ ἥδε ἡ ὑπόθεσις· ὁ ἄρξας στάσεως ἀποθνησκέτω, καὶ ὁ

SECVNDO PHILOSTRATVS

In vitis Sophiſt. lib. 1.

SEd nec Secundi Athenienſis nobis obliuiſcendum, quem Epithyrum, vt Fabri puerum appellabant.

Secundus ergo Sophiſta in ſentiendo copioſus, in animi ſenſis exprimendis parcus; cùm Herodem inſtituiſſet, in controuerſiam cum ipſo iam alios docente incidit. vnde Herodes ipſum cauillo perſtringens vſurpabat illud:

Et figulus figulo, fabro faber
inuidet alter.

Sed mortuo & orationem dixit, & lacrimas addidit; quamuis ſenex admodum obijſſet. Et multa quidem alia huius viri memoria digna ſunt, maxime autem hæc controuerſia. Qui ſeditionem excitat, moriatur: & qui

παύσας στάσιν ἐχέτω δωρεάν· ὁ αὐτὸς· καὶ ἄρξας καὶ παύσας αἰτεῖ τὴν δωρεάν. τὴν δὲ ὑπόθεσιν ὧδι ἐβραχυλόγησεν· ἐκεῖν, ἔφη, τί πρότερον; τὸ κινῆσαι στάσιν. τί δεύτερον; τὸ παῦσαι· δοὺς οὖν ἐφ' οἷς ἠδίκησας τιμωρίαν, τὴν ἐφ' οἷς εὖ πεποίηκας εἰ δικάσαι, λάβε. τοιός δε μὲν ὁ ἀνὴρ οὗτος. τέθαπται δὲ πρὸς τῇ Ἐλευσῖνι τῆς Μεγάραδε ὁδοῦ.

ΑΝΤΩΝΙΟΣ μελίσσης λόγῳ ρκβ'.

Σεκοῦνδος ὁ σοφὸς ἐρωτηθεὶς, τί ἐστι γυνή, εἶπεν· Ἀνδρὸς ναυάγιον, οἴκου ζάλη, ἀμεριμνίας ἐμπόδιον, βίου ἅλωσις, καθημερινὴ ζημία, αὐθαίρετος μάχη, πολυτελὴς πόλεμος, συνεστιώμενον θηρίον, συγκαθημένη μέριμνα, συμπλεκομένη λέαινα, κεκοσμημένη Σκύλλα, ζῶον πονηρὸν, ἀναγκαῖον κακόν.

ΑΝΩ-

ſedat, præmium accipiat. idem ſeditionem excitans & ſedans, præmium petijt. Hanc cauſam ſic breuiter perorauit. Igitur, inquit, quid primum? ſeditionem excitaſſe. quid ſecundum? ſedaſſe. Des ergo pœnas ob illatam iniuriam, deinde præmium ob recte facta, ſi potes, accipe. Talis iſte vir fuit. ſepultus eſt in via Megarenſi iuxta Eleuſina.

ANTONIVS Meliſſæ ſermone CXXII.

SEcundus ille Sapiens interrogatus quid eſſet mulier, reſpondit. Viri naufragium, domus tempeſtas, tranquillitatis impedimentum, vitæ captiuitas, quotidianum damnum, voluntaria pugna, ſumptuoſum bellum, bellua contubernalis, ſolicitudo aſſidens, leæna complectens, exornata Scylla, animal malitioſum, malum neceſſarium.

Digitized by Google

ΑΝΩΝΥΜΟΥ ἀνθολογία
ἀνέκδοτος.

Ὁ αὐτὸς ἔφη· τριῶν κακῶν τέτευγμαι, γραμματικῆς, πενίης, καὶ ὀλομένης γυναικός· τῶν δύο ἐξέφυγον, ὀλομένης γυναικὸς ἐκφυγεῖν οὐκ ἴσχυσα.

ἐκ τοῦ Σουίδα.

Σεκοῦνδος Ἀθηναῖος σοφιστής, ὃς ἐχρημάτισε Πλίνιος, ἐπωνομάζετο δὲ Ἐπίουρος, ὡς υἱὸς τέκτονος· καθηγητὴς δὲ γέγονε καὶ Ἡροδότου [γρ. Ἡρώδου] τοῦ σοφιστοῦ· ἔγραψε μελέτας ῥητορικάς.

VINCENTIVS Bellouacenſis ſpec. hiſt. lib. III. *cap.* LXX.

Temporibus Adriani floruit SECVNDVS Philoſophus, qui phi-

ANONYMI florilegium MS. in bibl. Barberina.

Idem aiebat: in tria mala incidi, grammaticam, penuriam, & malam mulierem. duo effugi, malam mulierem effugere non potui.

Ex Suida.

Secundus Athenienſis Sophiſta, qui vocatus eſt Plinius: ſed cognomento dicebatur Epiurus, quaſi fabri filius. fuit autem Herodoti [leg. Herodis] Sophiſtæ magiſter. ſcripſit declamationes oratorias.

---

philoſophatus eſt omni tempore ſilentium ſeruans, & Pythagoricam vitam ducens.

ΣΕΚΟΥΝΔΟΥ ΤΟΥ ΣΟΦΟΥ

ΓΝΩΜΑΙ.

Τί ἐστι κόσμος;

Ἀκατάληπτος περιοχὴ, θεωρητικὸν κατασκεύασμα, ἀσυνόπτον ὕψωμα, αὐτογέννητον θεώρημα, πολυχάρακτον μόρφωμα, αἰώνιον διακράτημα, αἰθὴρ θρεπτικὸς, πολυδιοίκητον πνεῦμα, ἐπταπλανὲς κύκλωμα, ἥλιος, φῶς, ἡμέρα, σελήνη, ἄστρα, σκότος, νὺξ, γῆ, πῦρ, ὕδωρ, ἀήρ.

Τί ἐστιν ὠκεανός;

Κόσμου ἐναγκάλισμα, θαλάσσιον στεφάνωμα, ἁλμυρὸς δεσμὸς, ἀτλαντικὸς ζωστὴρ, πάσης φύσεως περίδρομος, οἰκουμένης κάτοχος.

Τί ἐστι Θεός;

Ἰδιόπλαστον ἀγαθὸν, πολύμορφον εἴκασμα, ἀσυνόπτον ὕψωμα,

SECVNDI PHILOSOPHI SENTENTIAE.

Quid eſt Mundus?

INcomprehenſibilis complexio, ſtructura mente contéplanda, altitudo oculis inacceſſa, ex ſe natum ſpectaculum, multiformis figuratio, æternus tenor, almus æther, multipartitus ſpiritus, ſeptiuagus circuitus; ſol, lumen, dies, luna, ſtellæ, tenebræ, nox; terra, ignis, aqua, aër.

Quid eſt Oceanus?

Mundi amplexus, corona maritima, ſalſum vinculum, cingulum Atlanticum, totius naturæ ambitus, orbis faſcia.

Quid eſt Deus?

Bonum natiuum, multiformis imago, altitudo inuiſi-

μα, πολυχάρακτον μόρφωμα, δυσνοούμενον ζήτημα, ἀθάνατος νοῦς, πολυδιοίκητον πνεῦμα, ἀκοίμητος ὀφθαλμὸς, ἰδία πάντων οὐσία, πολυώνυμος δύναμις, παγκρατὴς χεὶρ, φῶς, νοῦς, δύναμις.

Τί ἐστιν ἡμέρα;

Στάδιον κακοπαθείας, δωδεκάωρος διαδρομὴ, ἀρχὴ καθημερινὴ, ὑπόμνησις βιωτικὴ, δειλινὴ ἀπόστασις, αἰώνιον ἀρίθμημα, φυσικὸν ἐσόπτρισμα, ἀνοίζουσα μέριμνα.

Τί ἐστιν ἥλιος;

Οὐράνιος ὀφθαλμὸς, νυκτὸς ἀνταγωνιστὴς, αἰθέριον κύκλωμα, κοσμικὸς ἔλεγχος, ἀκήρατος φλὸξ, καρπῶν περιβόλαιον, ἄσβεστος ἀκτὶς, κεχορηγημένη λαμπὰς, οὐράνιος ὁδοιπόρος, ἀδιάλειπτον φέγγος, ἡμέρας κόσμιον.

Τί

Digitized by Google

bilis, variè effigiata forma, quæſtio intellectu difficilis, mens immortalis, ſpiritus cuncta peruadens, peruigil oculus, propria omnium eſſentia, multinominis poteſtas, manus omnipotēs, lumen, mens, poteſtas.

Quid eſt Dies?

Stadium laboris, duodecim horarum decurſus, quotidianum principium, admonitio victitandi, veſpertina dilatio, perpetua ſupputatio, ſpeculum naturale, ſollicitudo aërea.

Quid eſt Sol?

Oculus cæleſtis, noctis aduerſarius, æthereus circuitus, mundi index, flamma ſincera, frugum fomentum, radius inextinguibilis, fax ſemper ſuppetens, viator cæleſtis, indeficiens lumen, ornamentum diei.

Τί ἐστι σελήνη;

Οὐρανοῦ πορφύρα, νυκτερινὴ παραμυθία, πλεόντων πανύχισμα, ὁδευόντων παρηγορία, ἡλίου διαδοχὴ, οὐράνιος ὁδοιπορία, κακούργων ἔχθρα, σημεῖον ἑορτῶν, μηνιαῖον ἀνακύκλωμα, παλίνδρομος ἀνάμνησις.

Τί ἐστιν ἄνθρωπος;

Νοῦς σεσαρκωμένος, πνευματικὸν ἀγγεῖον, αἰσθητικὸν οἴκημα, οἰκητήριον ὀλιγοχρόνιον, ἐπίπονος ψυχὴ, τύχης παίγνιον, φρόντισμα χρόνου, ὠστεωμένον ὄργανον, κατάσκοπος βίου, φωτὸς ἀποστάτης, γῆς ἀπαίτημα.

Τί ἐστι γυνή;

Ἀνδρὸς ἐπιθύμιον, συνεστιώμενον θηρίον, συγκοιμωμένη λέαινα, συντηρουμένη δράκαινα, ἱματισμένη ἔχιδνα, αὐθαίρετος μά-

χη,

Quid eſt Luna?

Cæli purpura, ſolamen nocturnum, nauigantium peruigilium, peregrinantium conſolatio, ſolis vicaria, iter cæleſte, facinoroſorum inimica, ſignum feſtorum, menſtrua reuolutio, reciprocum memoraculum.

Quid eſt homo?

Mens induta carne, vas ſpiritale, ſenſile domicilium, breue habitaculum, anima ad labores nata, fortunæ ludibriũ, temporis cura, inſtrumentum oſſeum, vitæ explorator, lucis deſertor, terræ creditum.

Quid eſt mulier?

Viri deſiderium, fera contubernalis, leæna lecti ſocia, dracæna cuſtodita, vipera veſtita, pugna voluntaria, bellum ſum-

Digitized by Google

χη, πολυτελὴς πόλεμος, καθημερινὴ ζημία, ἀνθρωποποιὸν ὑπέρσημα, ζῶον πονηρὸν, ἀναγκαῖον κακόν.

Τί ἐστι πλοῦτος;

Χρυσοῦ φορτίον, ἡδονῶν ὑπηρέτης, ἐπιβουλευόμενον πρᾶγμα, ἀπόλαυσις ἀνέκφραστος, φθόνος συνεστιώμενος, φόβος ἐλπιζόμενος, καθημερινὴ μελέτη, εὐμετάπτωτον πρᾶγμα, φιλούμενον ἀτύχημα, περιπόθητον ταλαιπώρημα, ὑψηλὸν πτῶμα, ἀργυρικὸν σύνθεμα, περιερχόμενον εὐτύχημα.

Τί ἐστι πενία;

Μισούμενον ἀγαθὸν, ὑγείας μήτηρ, ἡδονῶν ἐμποδισμὸς, ἀμέριμνος διατριβὴ, δυσαπόσπαστον κτῆμα, ἐπινοιῶν διδάσκαλος, σοφίας ἀνεύρεσις, ἄφθονον πρᾶγμα, ἀσκόπευτος οὐσία, ἀζημίωτος ἐμπορία, ἀψήφιστος οὐσία.

Τί

ſumptuoſum, diſpendium quotidianum, hominum procreandorum officina, animal malitioſum, malum neceſſarium.

Quid ſunt diuitiæ?

Sarcina aurea, voluptatum miniſtræ, res inſidiis expoſita, voluptas ineffabilis, inuidia domeſtica, ſperatus timor, ſtudium quotidianum, res lubrica, amabile infortunium, deſiderabilis ærumna, ſummus rerum apex, teſſera argentea, erratica felicitas.

Quid eſt paupertas?

Bonum odioſum, mater ſanitatis, impedimentum voluptatũ, vita ſine curis, tuta poſſeſſio, magiſtra cogitationum, ſapientiæ repertrix, res absq; inuidia, opes ab exploratoribus ſecurę, mercatura indemnis, diuitiæ non ſupputandæ calculis.

Quid

Digitized by Google

Τί ἐστι φίλος;

Ζητούμενον ὄνομα, ἄνθρωπος ἀφανὴς, δυσεύρετον κτῆμα, καταφυγὴ δυστυχίας, ἀπορίας παραμύθιον, ἄκος ταλαιπωρίας, κατάσκοπος βίου, ἄνθρωπος ἀκατάληπτος, ἀνυπόστατον κειμήλιον, ἀκατάληκτος εὐτυχία.

Τί ἐστι γῆρας;

Πλήρωσις ἡμερῶν, ὑγιαίνουσα νόσος, ζῶν θάνατος, προσδοκωμένη μέριμνα, φόβος ἐλπιζόμενος, πολυχρόνιον γέλασμα, ἄτονος φρόνησις, ἔμπνους νεκρὸς, ἀφροδίτης ἀλλότριον, θάνατος προσδοκώμενος, νεκρὸς κινούμενος.

Τί ἐστιν ὕπνος;

Καμάτων ἀνάπαυσις, ἰατρῶν κατόρθωμα, δεδεμένων λύσις, ἀγρυπνούντων σοφία, νοσούντων εὐ-

χὴ,

Quid eſt amicus?

Nomen inane, homo nuſquam comparens, res inuentu difficilis, infelicitatis refugium, anguſtiarum ſolatium, miſeriarum fomentum, vitæ inſpector, homo incomprehenſibilis, theſaurus nuſquam exiſtens, indeſinens felicitas.

Quid eſt ſenectus?

Plenitudo dierum, ſanus morbus, viua mors, cura expectata, ſperatus timor, annoſum deridiculum, eneruis prudentia, cadauer ſpirans, Veneris odium, mors expectata, mobile cadauer.

Quid eſt ſomnus?

Laborum requies, deſideratus medicorum effectus, vinctorum ſolutio, inſomnioſo-

rum

χὴ, θανάτου εἰκὼν, ταλαιπωρούντων παραμυθία, πάσης πνοῆς ἡσυχία, πλουσίων ἐπιτήδευμα, πενήτων ἀδολεσχία, καθημερινὴ μελέτη.

Τί ἐστι κάλλος;

Φυσικὴ ζωγραφία, ἰδιόπλαστον ἀγαθὸν, ὀλιγοχρόνιον εὐτύχημα, ἀπαράλλακτον κτῆμα, ἔμπνους πόρνευσις, ἀνδρὸς ἀσθενοῦς ναυάγιον, ἀπερχόμενον ἀγαθὸν, σεσαρκωμένη εὐτυχία, ἡδονῶν ὑπηρεσία, ἄνθος μαραινόμενον, ἀσύγκλητον πρᾶγμα, ἀνθρώπων παραμυθία.

Τί ἐστι γῆ;

Οὐρανοῦ βάσις, ἀπύθμενον θεώρημα, ἀεροφυὲς ῥίζωμα, γυμνάσιον ζωῆς, σελήνης παννύχισμα, ἀσύστατον θεώρημα, ὄμβρων τιθήνη, καρπῶν μήτηρ, ᾅδου καλυ-

rum ſapientia, ægrotantium votum, mortis imago, afflictorum ſolamen, vniuerſi ſpiritus quies, diuitum ſtudium, pauperum oblectamentum, quotidiana occupatio.

Quid eſt pulchritudo?

Natiua pictura, inaffectatum bonum, momentanea felicitas, mutabilis poſſeſſio, ſpirans lenocinium, hominis incontinentis naufragium, bonum inſtabile, carnea felicitas, voluptatum miniſtra, flos marcidus, res non parabilis, hominum ſolatium.

Quid eſt terra?

Cæli baſis, ſpeculatio ſine fundo, radicatio aërea, gymnaſium vitæ, lunæ peruigilium, ſpectaculum viſu incõprehenſibile, imbrium nutrix, frugum ma-

λυπτὴρ, αἰώνιον φύλαγμα, πολυδιοίκητον χώρημα, γέννα καὶ ἀποδοχὴ πάντων.

Τί ἐστι γεωργός;

Καρπῶν ὑπηρέτης, ὄμβρων διαιτητής, ἐρημίας συνήθης, ἀθαλασσίας ἔμπορος, ὕλης ἀνταγωνιστής, τροφῆς ὑπουργός, πεδίων ἀειστευτής, γῆς ἰατρός, δένδρων φυτουργός, ὀρνέων παιδαγωγός, κακοπαθείας συνήθεια.

Τί ἐστι πλοῖον;

Ἐπίσαλον πρᾶγμα, ἀθεμελίωτος οἰκία, ἡρμοσμένος τάφος, κιβικὴ σανίς, ἀνέμων ὁδοιπορία, ἀνιπταμένη φυλακή, ἐπιπλέων μόρος, πελάγιος ἵππος, ἐζευγμένη γαλέαγρα, ἐγκύματος ὁδοιπορία.

Τί

mater, inferorum operculum, cuſtodia æterna, ſpacium multarum ditionum, generatio & receptaculum rerum omnium.

Quid eſt agricola?

Frugum miniſter, imbrium arbiter, ſolitudinis amicus, mercator maris expers, ſiluæ aduerſarius, victus operarius, corrector camporum, terræ medicus, plantator arborum, auium magiſter, ærumnæ conſuetudo.

Quid eſt nauigium?

Res fluctuans, domus ſine fundamento, ſepulcrum paratum, tabula quadrata, ventorum peregrinatio, volitans carcer, mors natitans, equus marinus, muſcipula aperta, fluctiuagum iter.

Quid

Digitized by Google

Τί ἐστι ναύτης;

Κυμάτων ὁδοιπόρος, θαλάσσης βερηδάριος, ἀνέμων σύνεδρος, οἰκουμένης ξένος, γῆς ἀποστάτης, χειμῶνος ἀνταγωνιστὴς, διαπόντιος μονομάχος, ἀνέμων ἰχνευτὴς, ἄδηλος ἐπὶ σωτηρίᾳ, θανάτου γείτων, θαλάσσης ἐραστής.

Τί ἐστι θάνατος;

Αἰώνιος ὕπνος, ἀνάλυσις σώματος, ταλαιπωρούντων ἐπιθυμία, πνεύματος ἀπόστασις, φυγὴ καὶ ἀπόκτησις βίου, πλουσίων φόβος, πενήτων παρακαλία, ἀνάλυσις μελῶν, ὕπνου πατήρ, ἀληθινὴ προθεσμία, ἀπόλυσις πάντων.

ΤΕΛΟΣ.

Quid eſt nauta?

Fluctuum viator, veredarius maris, ventorum comes, orbis hoſpes, terræ deſertor, tempeſtatum aduerſarius, maritimus gladiator, perueſtigator ventorum, ſalutis incertus, mortis vicinus, maris amator.

Quid eſt mors?

Somnus æternus, reſolutio corporis, afflictorum deſiderium, receſſus ſpiritus, fuga & abdicatio vitæ, diuitum timor, pauperum ſolamen, reſolutio membrorum, pater ſomni, verus terminus fixus, diſſolutio omnium.

FINIS.

Digitized by Google

SECVNDI PHILOSOPHI

Reſponſa ad interrogata Adriani,

Ex Vincentio Bellouacenſe, ſpec. hiſt. l. x. *cap.* lxxi.

Q*Vid eſt Mundus?* Inceſſabilis circuitus, ſpectabilis ſupellex, multiformis formatio, æternus tenor, circuitus ſine errore.

Quid eſt Oceanus? Mundi amplexus, terminus coronatus, (*al.* coarctatus,) hoſpitium fluuiorum, fons imbrium.

Quid eſt Deus? Immortalis mens, incontemplabilis celſitudo, forma multiformis, incogitabilis inquiſitio, inſopitus oculus, omnia continens, lux, bonum, & quod eſt huiuſmodi.

Quid eſt Sol? Cæli oculus, caloris circuitus, ſplendor ſine oc-

occaſu, diei ornatus, horarum diſtributor.

Quid eſt Luna? Cæli purpura, Solis æmula, malefactorum inimica, ſolamen iter agentium, directio nauigantium, ſignum ſolemnitatum, largâ roris, præſagium tempeſtatum.

Quid eſt Terra? Baſis cæli, meditullium mundi, fructuum cuſtos & mater, operculum inferni, mater naſcentium, nutrix viuentium, deuoratrix omnium, cellarium vitæ.

Quid eſt Homo? Mens incarnata, phantaſma temporis, ſpeculator vitæ, mancipium mortis, tranſiens viator, loci hoſpes, anima laborioſa, parui temporis habitaculum.

Quid eſt Pulchritudo? Flos marcidus, carnalis felicitas, humana concupiſcentia.

Quid eſt Mulier? Hominis

confuſio, inſaturabilis beſtia, continua ſollicitudo, indeſinens pugna, viri incontinentis naufragium, humanum mancipium.

Quid eſt Amicus? Deſiderabile nomen, homo vix apparens, infelicitatis refugium, indeſinens felicitas.

Quid Diuitiæ? Auri pondus, curarum miniſtri, delectatio iniucunda, inſatiabilis inuidia, deſiderium inexplebile, os excelſum, inuiſa concupiſcentia.

Quid eſt Paupertas? Odibile bonum, ſanitatis mater, curarum remotio, ſapientiæ repertrix, negocium ſine damno, poſſeſſio abſque calumnia, ſine ſollicitudine felicitas.

Quid Senectus? Optatum malum, mors viuentium, incolumis languor, ſpirans mors.

Quid Somnus? Mortis imago,

go, laborum quies, infirmantium votum, miſerorum deſiderium.

Quid eſt Vita? Beatorum lætitia, miſerorum mœſticia, expectatio mortis.

Quid eſt Mors? Æternus ſomnus, diuitum pauor, pauperum deſiderium, ineuitabilis euentus, latro hominis, fuga vitæ, reſolutio omnium.

Quid eſt Verbum? Proditor animi.

Quid eſt Corpus? Domicilium animæ.

Quid eſt Barba? Sexus diſcretio.

Quid eſt Cerebrum? Cuſtos memoriæ.

Quid eſt Frons? Imago animi.

Quid Oculi? Duces corporis, vaſa luminis.

Quid eſt Cor? Receptaculum vitæ.

Quid Iecur? Cuſtodia caloris.

Quid Fel? Suſcitatio iracundiæ.

Quid Splen? Riſus & lætitiæ capax.

Quid eſt Stomachus? Ciborum coquus.

Quid Oſſa? Robur corporis.

Quid Pedes? Mobile fundamentum.

Quid eſt Ventus? Aëris perturbatio, mobilitas aquarum, ſiccitas terræ.

Quid ſunt Flumina? Curſus indeficiens, refectio Solis, irrigatio terræ.

Quid Amicitia? Æqualitas animorum.

Quid Fides? Ignotæ rei miranda certitudo.

Quid eſt quod hominem laſſum fieri non ſinit? Lucrum.

SECVNDI PHILOSOPHI SENTENTIAE

Siue Quæſtiones problematum, ſcriptæ ad Adrianum Imp.

Ex Caſp. Barthij Aduerſarior. l XI. *c.* XVII.

M*Vndus*, eſt inceſſabilis circulus, cunctorum via & tranſitus.

Mare, mater aquarum, terræ amplexus.

Deus, mens immortalis, incomprehenſibilis certitudo, forma omniformis.

Cælum, Sphæra volubilis, cāpus intelligētiæ, hortus æternitatis, theatrū vitale omnium.

Sol, oculus Dei, cæli & naturæ ſenſus, temperator vitarum, horarum æternus diſtributor.

Luna, Solis famula, tenebrarum arbitra, index malefactorum, directio æſtuum,

tempeſtatum & ventorum indicium.

Homo, mens incarnata, anima ſubiecta tempori, luſus aſtrorum, ſpeculator vitæ, motus & mortis mancipium.

Terra, baſis mundi, mater corporum.

Dies, ſtadium laborum, viuentium reſpectus, mortis calculatio.

Aër, cuſtodia vitarum, animarum fundus.

Lux, rerũ facies, colorum index.

Pluuia, terræ exſudatio, nutrix fructuum.

Nebula, tenuis nox.

Ventus, aëris turbatio, mobilitas aquarum, ſiccitas terræ.

Aqua, ſubſidium vitæ, fons fructuum, ſcatebra agilitatis, macularum ablutio.

Flumen, imago temporis, curſus

ſus indeficiens, refectio ſolis, irrigatio terræ.

Gelu, frugum exſiccatio, pons aquarum naturalis.

Hyems, caloris exſilium.

Ver, parturitio terræ.

Æſtas, rerum voluptas, naturæ prægnatio, venuſtas laborũ.

Mulier, ſollicitudo perpetua, humana furia, quotidianum damnum, perpetua iracundia, pondus immobile, neceſſarium malum.

Pulchritudo, naturalis captio, parui temporis flos, error humanus, omnium cupiditas, dulcis morbus, amabile tormentum.

Finis Sententiarum Secundi.

Secundo ob argumenti ſimilitudinem ſequentes Ioannis Pediaſimi verſiculos ex Regia bibliotheca deſcriptos ſubiunximus.

ΙΩΑΝΝΟΥ ΤΟΥ ΠΕΔΙΑΣΙΜΟΥ

τοῦ Βουλγαρίας Χαρτοφύλακος

Πόθος.

Περὶ γυναικὸς κακῆς.

Γυνὴ πονηρὰ ναυάγιον ἀρρένων·
Ἀρρωστία σύνοικος οὐκ ἰωμένη.
Καθημερινὴ τοῦ συνοίκου ζημία·
Γῆρας ἄωρον δυνέτη τοῖς ἀθλίῳ ζευγμένη·
Στερκτὸν κακὸν, μέριμνα συγκαθη-
Νὺξ ἀσέληνος, χειμερινὴ πικρία·
Ὕπουλον ἕλκος, ἐνδομαχοῦσα φθόη·
Πονηρὰ φύσις, ἀκατάλλακτος μάχη·
Βίου σκεδασμὸς, ὑπόκολπος σκορπίος·
Ἀνήμερος λέαινα συμπεπληγμένη·
Πυρίπνοος χίμαιρα μὴ νικωμένη·
Ὕδρα πολυκέφαλος, ἄμαχον τέρας·
Μαινὰς, σοβὰς, ἄντικρυς ἀκολασία·
Ῥίζα πονηρὰ χειρόνων βλαστημάτων·
Γαστὴρ ἀκρατὴς, ἠκονημένον στόμα·
Πάντολμον ὄμμα, θρύψις ἐξησκημένη·
Ὑποψίας θάλασσα συγκεκωμένη·
Κακουργίας θύελλα συστροβουμένη.

Συμ-

IOANNIS PEDIASIMI
Chartophylacis Bulgariæ
Deſiderium.

De muliere mala.

MVlier mala virorum naufragiũ,
Morbus domeſticus inſanabilis,
Quotidianum coniugis damnũ, (mi,
Senectus præmatura mariti infeliciſſi
Amabile malum, cura aſſidua,
Nox illunis, brumalis amarities,
Doloſum vlcus, occulte graſsãs tabes,
Maligna natura, internecinũ præliũ.
Vitæ exitium, ſcorpius tectus ſinu,
Immitis leæna complexu iuncta,
Igniuoma Chimæra inſuperabilis,
Hydra multiceps, inuincibile mõſtrũ,
Furioſa, procax, publica laſciuia,
Radix mala peiorum propaginum,
Venter incontinens, os exacutum,
Proteruus oculus, luxuria exercitata,
Suſpicionum pelagus turbatum,
Improbitatis procella concitata,

Digitized by Google

Συμπληγὰς ἄλλη, Σκύλλα, Χάρυβδις
φάγος·
Εὔριπος, ἄλλη στὺξ γέμουσα δακρύων·
Ἀφ' ἑστίας πῦρ, κατακλυσμὸς οἰκίας·
Ἐτώσιον γῆς καὶ δυσάγκαλον βάρος·
Κρημνὸς κοράκων, Ταινάρου χάσμα
μέγα·
Τὸ προστυχὸν πᾶν Ἀχέρων παρα-
σύρων·
Ἐριννὺς ὑπόπικρος, ᾅδης παμφάγος·
Οἰωνὸς ἀπαίσιος ἀνδρὶ συζύγῳ·
Ὦ τίς γυναῖκα τηλικαύτην ἐκφύγοι;

Περὶ γυναικὸς ἀγαθῆς.

Ἀνδρεία γυνὴ πλοῦς ἀκύμων συζύγῳ·
Εὐεστία σύμφυλος οὐ συλωμένη·
Καθημερινὸν κέρδος ἐξ ἐργασίας.
Γῆρας λιπαρὸν σὺν ἔτη μακαρίῳ·
Δῶρον θεοῦ, σύνεδρος ἀμεριμνία·
Εὔηλιον φῶς, ἦρος ἡδυθυμία·
Πρόδηλον ἄκος, συμφανὴς σωτηρία·
Φύσις ἀγαθὴ, φίλτρον ἐκ τῆς καρδίας·
Βίου πλατυσμὸς, ἀγαθῶν μυρμηκία·
Ἐργατικὸς βοῦς ἀρότης ἐζευγμένος·

Πα-

Altera Symplegas, Scylla, Charybdis
vorax,
Euripus, altera Styx abũdãs lacrimis,
Incendiũ domeſticũ, diluuium domus,
Inane terræ & inſupportabile pondus,
Pręcipitium exitioſum, Tęnari vo-
rago ingens,
Obuia quęque abſorbens Ache-
ron,
Erinnys acerba, infernus vorax,
Omen male auſpicatum coniugi.
O quis mulierem talem effugiat?

De muliere bona.

Mulier proba placidus viri curſus,
Sanitas familiaris neſcia eripi,
Quotidianum lucrum ex laboribus,
Senectus iucunda mariti feliciſſimi,
Donum Dei, communis ſecuritas,
Lumen ſerenum, verna voluptas,
Manifeſta medela, euidens ſalus,
Natura benigna, amor ex pręcordijs,
Vitę dilatatio, bonorum aceruus,
Bos operoſus aratri iugum trahens,

Παροιμιακὸν τὸ ἀμαλθείας κέρας·
Νέφος μυθικὸν βλύζον ἄστρον χρυσίον·
Εὐσχημοσύνης ἀπαρασμάτευτος τύπος·
Βλαστῶν ἀγαθῶν ῥίζα κοσμιωτέρα·
Μέζον κατειδὼς λαιμὸς, εὔφημον
στόμα·
Κάτω νενευκὸς ὄμμα, σεμνότης τρόπου·
Κῦμα γαλήνιον, ἁπλότης τῆς καρδίας·
Αὔρα πνέουσα πραέως εὐποιίαν·
Ἐν νυκτὶ φρυκτὸς, ὅρμος ἐν κλυδωνίῳ·
Ἄσειστος ἰσθμὸς, ἐν παραδείσῳ πί-
δαξ.
Ποδηγέτουν φῶς, αἴθρια τῆς οἰκίας·
Γῆς εὔλογον γέννημα, γῆς ἰσαξία·
Σώτειρα προβλὴς, ἀσφαλὴς βίου κλί-
μαξ.
Ὀλβιόδωρος Νεῖλος ἀργυρορρόας·
Σίμβλον μελισσῶν, ἠλύσιον μακάρων·
Αἴσιον οἰώνισμα τοῦ συνευνέτη·
Ὦ τίς γυναῖκα τηλικαύτην εἰλάχη;

ΤΕΛΟΣ.

Prouerbiale Amalthea cornu,
Nubes fabuloſa auro copioſo manãs,
Modeſtię inaffectata imago,
Germinum bonorũ radix prẹſtãtior,
Gula menſuram ſeruans, os benedi-
cum,
Oculus demiſſus, morum grauitas,
Fluctus trãquillus, cordis ſimplicitas,
Aura benignitatem clementer ſpirãs,
Specula nocturna, tranquilla ſtatio,
Immotus iſthmus, fons hortum irri-
gans,
Lumen viã dirigens, domus ſerenitas,
Terrę nobile germen, terrę compa-
randa precio,
Salutare refugium, tuta vitę ſcala,
Nilus opum largitor argento fluens,
Alueare apum, beatorum Elyſium,
Omen auſpicatum thori ſocio.
O quis mulierem talem inueniat!

FINIS.

Digitized by Google

ad Demophilum.

Pag. 16. Οἱ ἐλαφροὶ) ita Plutarchus in præceptis polit. τὸ μὲν λύκον οὔ φασι τῶν ὤτων κρατεῖν· δῆμον δὲ καὶ πόλιν ἐκ τῶν ὤτων ἄγειν δεῖ μάλιστα.

P. 20. Παζὸς ἐπίσημος) ſic Stobæus ſer. 81. ſed in Meliſſa cap. 125. παζὸς ὕβρεις legitur.

Ἡ αὐτάρκεια) MS. Vat. in fine huius ſententiæ legit, τόκον δὲ μικρόν. nullo ſenſu. vnde cum apud Stobæum ſer. 5. πόνον ſcriptum ſit, non dubitaui κόπον hoc loco ſubſtituere.

Καὶ ὑπόδημα) hæc ſententia reſtituenda apud Stobæũ ſer. 3. vbi corrupta & male diuulſa extat. contrarium ſentit Ariſtippus apud Maximũ, ſer. 140. *Non vt maius calceamentum inutile eſt, ſic & poſſeſſio maior. illius*

enim

enim ſuperfluitas vtentibus impedimento eſt: hac autem vel tota, vel per partes pro temporis ratione vti licet.

P.22. Δεῖ ὥσπερ Σειρῆνας) Ex notiſſimo Homeri figmento de Vliſſis nauigatione per ſcopulos Sirenum. Eas tamen Plutarchus ſympoſ. l. 9. quæſt. 14. ex Platonis mēte, eaſdem cum Muſis eſſe docet. Sed locum de Sirenum cantu hactenus pro derelicto & deſperato habitum hic emendatum propono. ἐνταῦθα δὲ πρὸς ἡμᾶς ἀμυδρά τις οἷον ἠχὼ τῆς μουσικῆς ἐκείνης ἐξικνουμένη, διὰ λόγων ἐκκαλεῖται καὶ ἀναμιμνήσκει τὰς ψυχάς· ὧν τω ὦτε μὲν πλείστων περιαλήλιπται καὶ καταπέπλασται σαρκίνοις ἐμφράγμασι καὶ πάθεσιν, οὐ κηρίνοις. hoc ait: *cęleſti illa Sirenum muſica excitari & admoneri animas, quarum aures obturatę & ſtipatę ſunt ſepimentis & affe-*

fe-

ſectionibus carneis, non cereis ; nam voces iſtæ, Ϲότε, & κηϱινοῖς, nauci non ſunt, & alluſionis elegantiam perdunt.

Ὥσπεϱ οἱ ἐν ὠδίνι) ita Terentius in Phormione:

Omnes cum ſecundę res ſunt maxime, tum maxime
Meditari ſecum oportet, quo pacto aduerſam ęrumnam ferant.

Οἱ μὲν κατ') Apud Iamblichum l. 2. de ſecta Pyth. c. 2. φιλοσοφίας non φιλίας legitur. ſed ſuus vtriq; conſtat ſenſus. Meliſſa ſer. 135. cum Demophilo congruit. rectius tamen verbis tranſpoſitis legit: οἱ μὲν ἐκ τῆς γῆς καϱποὶ κατ' ἐνιαυτὸν. ego Vaticani codicis ſcripturam repræſentaui.

P. 24. Μουσικοῦ μὲν) pro ψυχῇ reponerem Τύχῃ. & ſic ſæpe apud auctores peccatum. Proclus in Timæum lib. 1. pag. 61.

Stoi-

Stoicum hoc paradoxum affert: τὸν σπουδαῖον οὐδὲν δεῖσθαι τῆς τύχης. *Sapientem non indigere fortuna.* vbi tamen ψυχῆς pro τύχης editum legimus. Cæterum haud diſſimilem ex Demonacte ſententiam habet Meliſſa cap. 148. οὔτε οἱ ἄμουσοι τοῖς ὀργάνοις, οὔτε οἱ ἀπαίδευτοι τῇ τύχαις δύνανται συναρμόσασθαι. quæ apud Stobæum ſer. 4. leuiter corrupta eſt: vt & alia ſimilis ex Ariſtonymo ſer. 3.

(ὑπενδύεσθαι) male apud Antonium Meliſſæ cap. 144. ἐπενδύεσθαι ſcribitur. ſubinduitur enim tunica thoraci, ne corpus premat; non inducitur.

Νοσοῦντος) apud Stobæum ſer. 4. & Meliſſæ cap. 148. ἄφρονος εὐτυχία legitur. vnde hic iterum τύχη pro ψυχὴ reponendum apparet. attamen Vaticani Codicis lectionem non feren-

rendam ſolum, ſed & præferendam alteri exiſtimo.

P. 26. ταὐτόν ἐστιν) extat bis Meliſſæ cap. 135. ſed poſteriori loco male δύσγνώμονος legitur. qui enim conſilium malum ab homine amico & beneuolo?

Εἰς μὲν τὸ εὐπλοῆσαι) ſic Euryphamus antiquiſſimus Pythagoreus in egregio illo fragmento de vita, apud Stobæum ſer. 101. vnde apparet hanc iſtius ὁμακοΐου ſententiam eſſe.

P. 28. Τὰς γραφὰς ἀσφαλεστέρας) Cum ſimilitudines iſtæ, teſte Iamblicho, πρὸς τὰ ἐναργῆ δείγματα τῶν ὄντων, hoc eſt, rerum perſpicuarum cõparatione exprimantur, non video quì ſcripturarũ certitudo & ſecuritas cum ſplendore actionum comparari poſſit. Geſnerus Meliſſæ c. 1. ἀρχὰς legiſſe videtur, vbi vulgo γραμμὰς editur. puto & ipſi hæ-

ſiſſe

ſiſſe aquam, ideoque hariolum potius egiſſe quam interpretẽ. mihi vox ἀσφαλεστέρας ſuſpecta, pro qua leuiſſima mutatione ἀζαφεστέρας ſcriberem, verterẽque: *Picturas vmbra, actiones ſplẽdor cõmendat*. nam vt Plinius ait l.35. c.5. *Pictura lumen inuenit & vmbras, differentia colorum alterna vice ſeſe excitante*. Si de ſcripturis vocem ancipitẽ quis accipere malit, referenda erit ſententia ad arcanum & reconditũ, eoq; obſcurũ ſcribendi modum Pythagorici gregis, qui ſymbolis & ęnigmatis animi ſenſa inuoluebat, Delphici Apollinis inſtar, οὔτε λέγων, οὔτε κρύπτων, ἀλλὰ σημαίνων. de qua obſcuritate Iãblichũ vide lib.2.c.21. ſed forte cõmodiori ſenſu ἀφελεστέρας ſcriberetur: cum ſcriptionis, præſertim Philoſophicæ virtus maxima & præcipua ſit ἀφέλεια, ſiue

ue

ue pura & non affectata ſimplicitas; qualis in Xenophõte potiſſimum ab Ariſtide aliiſq; magiſtris cõmendatur, & qualem in Ruſtici literis obſeruat laudatq; Principum ſapientiſſimus M. Aurelius. atque hæc natiua ſimplicitas in Ocello, Timæo, Cebete, cæteriſq; quorum fragmenta ſuperſunt, antiquiſſimis Pythagoreis maxime elucet.

P. 30. Ἐν μὲν τοῖς συμποσ.) Similis Plutarchi ſententia eſt apud Stobæum ſerm. 4. & Antonium c. 148. ἐν μὲν τ͂ μέθαις παροινοῦσιν, ἐν δὲ τ͂ ἀτυχίαις παρανοοῦσιν οἱ πλεῖστοι. vnde & hic παρανοῶν potius quam παρανομῶν legendũ; econtra iſthic εὐτυχίαις ſcribendum exiſtimo. nam res ſecundæ animos potiſſimum dementant & tranſuerſos agunt.

P. 32. Ἀκτησάμενος) Sexti Philoſophi eſt ſ. 79. & 80. quã Ruf-

Ruſſinus vertendo ita peruertit, vt vix veſtigia veræ lectionis agnoſcas.

Βελδιό,μῆτος) apud Sextum ita habetur ſ. 312. & 313. *Qui cogitat aduerſus alium mala, ipſa preueniens ipſe perfert mala*. vnde hic quoque legendum conſtat, ἐθάνὴς σεαυτὸν πάσχων: quod in verſione expreſſi.

P. 34. Γλῶσσα) Ita Sextus ſ. 401. & 402. ſed græca Ruffinus vertendo interpolauit. in Meliſſa ſer. 93. poſterior pars paulo auctior legitur, vt & in MS. anthologia bibliothecæ Barberinæ, vbi Sexto diſertim tribuitur. ſequens etiam partim apud Sextum, partim apud Hieroclē p. 25. aurei cōmentarij habetur.

P. 36. Δῶρα καὶ) Hæc quoque dicto Hieroclis loco extat: vbi auctius meliusq; διαρκῶς ἡδ' ἐσπαρμένον legitur.

Ζητεῖν δεῖ) vide & hanc paulo auctiorẽ apud Stobæum ſer. 1.

P.42. Ξένος ἀνὴρ) apud Stobæum ſer.9. rectius ἀλλὰ καὶ συγγενοῦς ſcriptum eſt.

P.44. Ῥαδίως) hinc emendãdus Antonius Meliſſæ c.148.

P.46. Συγγενεῖ) corruptiſſima habetur apud Stobæum ſer.13. qui hinc corrigendus.

P.48. Ψυχῆς) Hierocles pag. 24. & Sextus ∫.36.

Ad Democratem.

P. 52. Ψυχῆς μὲν) Stobæus ſer. 1. & Meliſſa c.167. tribuunt Democrito. & expreſſit Plato lib.3.de Rep.pag.403.

Καλὸν) In Epirotico exemplari bibliothecę Barberinæ legebatur, εἰ δὲ μὴ, ξυναδικεῖν. ſed loci ſenſus geminam negatione requirit: cum pag.58. non ſolum iniuria, ſed & animo lædendi

dendi abſtinendum moneat. Democritus apud Stobæum ſer.3. & 5. ad propulſandum & vindicandum cohortatur. vnde hic ξυνεκδικέειν potius ſcribendum foret, ſi Democratem noſtrum eundem cum Democrito eſſe certo conſtaret.

P. 54. Ἀγαθὸν) Stobæus ſer. 37. ἀγαθὸν ἢ εἶναι χρεὼν ἢ μιμεῖσθαι. ſed cui bono hæc imitatio aut ſimulatio; cum bonum eſſe non videri oporteat? nã quod Epicurus dicebat de ſtudio ſapientiæ, id virtuti etiam quadrat. οὐ προσποιεῖσθαι δεῖ φιλοσοφεῖν, ἀλλ' ὄντως φιλοσοφεῖν· οὐ γὰρ προσδεόμεθα τοῦ δοκεῖν ὑγιαίνειν, ἀλλὰ τοῦ κατ' ἀλήθειαν ὑγιαίνειν. rectius ergo mea quidem ſententia hic ſcriberetur, οὐ μιμεῖσθαι. vel ſane addendum, aut ſaltem ſubintelligendum, μᾶλλον.

P.56. Τὸν οἰόμενον) hinc corrigen-

gendus Stobæus ſer. 10.

P. 58. Ὧν ὁ τρόπ.) Stob. s. 37. & Mel. c. 97. rectius, οἷσιν.

P. 70. Ὁ κόσμος σκηνή) Egregie Plotinus Enn. 3. lib. 2. c. 15. cæterum Πάροδος, vox e theatro & media ſcena petita: eſtq; primus chori ingreſſus in ſcenam, primusq; oſtentus, teſte Polluce & Hephæſtione.

Ὁ κόσμος ἀλλοίωσις) extat apud Marcum Antoninũ Imp. lib. 4. cui & alibi paſſim in ore ſuum illud, πᾶν ὑπόληψις.

BIBLIOTECA NAZ.
ROMA
VITTORIO EMANUELE

Ad Secundum.

P. 80. Ἀκατάληπτος περιοχή) veteris verſionis auctor ἀκατάληκτος περίοδος legit; & paulo poſt ἀπλανὲς κύκλωμα. ſed vtriq; noſtram lectionem præfero. Verùm hæc cuiuis conferre facile eſt.

F I N I S.

Digitized by Google